

Edgars Gabranovs

Ar plašu programmu dažādām gaudēm nosvinēti desmitie Balvu novada svētki "Ir labi būt lielai saimei". Divu dienu garumā neizpalika ne sporta, ne kultūras aktivitātes, pat pagastu dižošanās, nerunājot par noslēguma koncertu "Lai satiktos!".

Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs, uzrunājot klātesošos, uzsvēra, ka patīkami atskatīties uz paveikto, turklāt šie ir desmitie novada svētki: "Gribu teikt paldies visiem, kuri šajos gados ir ieguldījuši savu darbu novada attīstībā, kuri ir kalpojuši gan savai saimniecībai, gan savam pagastam un novadam kopumā. Īpašs paldies pagastiem, kas šodien parādīja, uz ko mēs esam spējīgi un uz ko vēl varam tiekties. Ikvienam gribu novēlēt, lai mūsu novads kopumā plauktu, zeltu un attīstītos atbilstoši tiem mērķiem, kurus esam sev izvirzījuši. Lai visiem jauks vakars!"

Koncertu atklāja novadnieks un akordeona spēles virtuozs Pāvels Ignatjevs. Taujāts, kāda ir sajūta spēlēt dzimtajā novadā, Pāvels atzina, ka viņam ir unikālas sajūtas: "Savulaik esmu mācījies Balvos, pabeidzis Balvu Mūzikas skolu. Patiešām ir fantastiska sajūta, jo spēlēt tik lielai publikai nenākas bieži. Balvos neesmu bijis, šķiet, 10 gadus." Lūgts atklāt, cik viegli vai sarežģīti mazpilsētā dzimušajiem virzīties pa karjeras kāpnēm ne tikai savā valstī, bet arī ārpus Latvijas robežām, P. Ignatjevs sprieda, ka viss ir iespējams: "Kāda ir recepte? Nepieciešams neatlaidīgi strādāt. Ar talantu vien nepietiek. Vai mūziķi dara blēņas? Mūzikas skola bija 100 metru attālumā no mājām. Akordeona skolotāja mani sauca uz skolu katru dienu, pat brīvdienās. Ar vecākiem bija noruna, ka varu ar bērniem iet spēlēties tikai tad, kad stundu dienā esmu spēlējis akordeonu. Paldies Egonam Salmanim, kurš ir viens no tiem skolotājiem, kas mani pastūma tālāk, mudinot savu dzīvi saistīt ar mūziku. Tas notika vienā vasarā, kad mani uzaicināja spēlēt pūtēju orķestrī. Viņš mani pieteica mūzikas nometnei Gaujienā, turklāt bungu spēlē. Balviem ir nākotne. Pēc 10 gadiem redzu, ka šeit viss ir attīstījies. Rīgā, salīdzinot ar Balviem, nereti ir mazāk skatītāju."

Arī Balvu novada Goda pilsonē Velta Pulkstene uzskata, ka Balviem ir nākotne. Viņas recepte, lai mēs neizzustu plašajā pasaulē, ir tāda, ka vairāk jādodomā par tautu, nevis savu naudasmaku. "Lai dzimst vairāk bērnu," viņa vēlēja.

* Turpinājums 2.lpp

Emocionāls mirklis. Festivāla "Latgales ērģeļu dienas 2019" laikā Balvu Evaņģēliski luteriskajā baznīcā priecēja Latgales reģiona topošie ērģelnīki un Balvu Mūzikas skolas audzēkņi.

Nākamajā
Adugunī

● **Annas diena**
Tradīcijas joprojām dzīvas

● **Skulptors ar pavāra iemaņām**
Saruna ar akmeņkali Vitāliju Peļņu

Iespēja cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem

Labklājības ministrija sadarbībā ar 10 pašvaldībām, tostarp Balviem, izmantojot Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumu, izmēģinās jaunu pieeju sociālo pakalpojumu nodrošināšanā pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem. Līdzīga pieeja jau tiek izmēģināta bērniem ar invaliditāti. Bērnu izmēģinājuma projekts noslēgsies šī gada oktobrī, bet jau šobrīd ir pozitīvas atsauksmes no izmēģinājuma projektā iesaistītajām ģimenēm un speciālistiem. Pieteikties dalībai projektā var no 1. līdz 16. augustam pašvaldību sociālajos dienestos.

Saņem Atzinības rakstus

Atzīmējot desmit gadu jubileju, kopš Latvijā izveidots vienots Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (NMPD), jūlija sākumā svīnīgā ceremonijā NMPD sveica vairāk nekā simts savus darbiniekus no visas Latvijas, tostarp mūpuses. Atzinības rakstu pasniedza

Īsziņas

Vidzemes reģionālā centra Gulbenes brigāžu atbalsta centra Balvu neatliekamās medicīniskās palīdzības punkta NM ārsta palīdzēm Ilonai Fjodorovai, Vitai Zušai, kā arī operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājam Ivaram Jeromānam.

Trešā vieta Latvijā

13. jūlijā Zaubē norisinājās savvaļas kulinārais festivāls, kurā tradicionāli norisinājās konkurss "Dansukker labākā lauku torte". Šī gada toršu konkursa tēma bija "Mežs". Dalībnieces ļāvās fantāzijai un pārsteidza ar radošām idejām. Šogad piedalījās 24 cepējas no visas Latvijas, tostarp Leontīna Kaņepe no Balvu novada Briežuciema. Torti prezentēt viņai palīdzēja arī Sarkangalvīte (Daina Logina no Lazdulejas). Priecājamies, ka Leontīna ieguva 3. vietu.

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Gatavojot rakstu par iepriekšējo un nākamo administratīvi teritoriālo reformu, uzklaušīju dažādus viedokļus, kā labāk dzīvot - lielā vai mazā novadā? Es domāju, ka izmēram nav nozīmes, toties nepārvērtējami svarīgas ir personības, kas vada novadu, pagastu, kaut vai biedrību. Ka entuziasmam un ticībai ir liela loma, pierādījis Upītes ciemā darbojošās biedrības "Upītes jauniešu folkloras kopa" vadītājs Andris Slišāns. Laikā, kad visi sūdzas, ka laukos viss jūk un brūk, jaunie aizbrauc, bet uzņēmējdarbība neattīstās, viņš kopā ar domubiedriem uzņēmis risku ieguldīt līdzekļus, paglābjot no sabrukšanas un aizmirstības likvidēto Upītes pamatskolu.

Vienmēr esmu priecājusies arī par Viļakas novada domes priekšsēdētāja spēju piesaistīt un ieinteresēt uzņēmējus atvērt savus uzņēmumus viņa vadītajā novadā. Uzskatu, ka lielā mērā, tieši pateicoties viņa uzņēmībai, komunikācijas spējām un šīverībai, novadā radītas daudzas jaunas darbavietas. Tas, vai cilvēki vairs grib un ir spējīgi smagi strādāt, ir cits stāsts.

Vienmēr esmu cienījusi tos, kuri, spītējot apkārt valdošajai nolemtībai un skeptiķu smīniem, mēģina, riskē un galu galā panāk savu. Jo pat neveiksmes gadījumā ir iegūta pieredze, kas palīdz izvairīties no kļūdām nākotnē. Neatlaidība un spēja riskēt ir visu veiksmīgu cilvēku dzīvesstāstu pamatā. Gribas novēlēt, – lai izdodas!

* Sākums 1.lpp

"Ir labi būt lielai saimei"

Bērības svētkos. Kā jau vērienīgos svētkos pieklājas, neizpalika arī pasaku varoņi, kuri piecgadniekus mudināja smaidīt, turklāt jo vairāk, jo labāk.

Latvijā

Izglītības ministre neatbalsta Indriķa Muižnieka apstiprināšanu Latvijas Universitātes rektora amatā. Izglītības ministre Ilga Šuplinska (JKP) neatbalsta Indriķa Muižnieka apstiprināšanu Latvijas Universitātes (LU) rektora amatā, tomēr Izglītības un zinātnes ministrija lēmumu šajā jautājumā rosinās pieņemt valdībai. Trešdien Šuplinska preses konferencē pastāstīja, ka viņas rekomendācija būs neapstiprināt Muižnieku amatā, bet gala lēmuma pieņemšanu atstāts valdības ziņā, kurai tikšot nodots Izglītības kvalitātes valsts dienesta (IKVD) atzinumus par konstatētajiem pārkāpumiem. Dienests pārbaudē konstatējis nepilnības LU Satversmes pārstāvju ievēlēšanas procedūrā, noteiktu ievēlēšanas procesu reglamentējošu dokumentu neesamību un termiņu neievērošanu.

Latvijas Radio (LR) darbinieku streiks - pēdējais solis. LR arodbiedrības padomes loceklis LR žurnālists Edgars Kupčs apgalvo, ka Latvijas Radio darbinieku streiks būs pēdējais solis un izmisuma rīcības variants protestā pret sabiedriskā medija valdes darbu. LR arodbiedrība pēc trešdien notikušās Latvijas Radio valdes preses konferences gandarīta, ka beidzot tiek atzītas mediju problēmas. Tajā pašā laikā novēloti notiek atzišana, ka Latvijas Radio ir krīzes situācijā. Tas, ka pēdējo trīs gadu laikā trešdaļa jeb 106 darbinieki ir aizgājuši no Latvijas Radio, parāda, ka krīze ir ieilgusi.

Piešķirs patvēruma statusu Latvijā uzņēmējam no Baltkrievijas. Administratīvā rajona tiesa pagājušajā nedēļā pretēji Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) lēmumam uzdevusi piešķirt patvēruma statusu Latvijā kādam uzņēmējam no Baltkrievijas, kurš kritizējis šīs valsts prezidentu Aleksandru Lukašenko. Pērn augustā Baltkrievijas pilsonis lūdzis patvērumu Latvijā, jo Baltkrievijā pret viņu esot nepamatoti ierosināta politiski motivēta krimināllieta par izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, apzinātu uzņēmuma nodokļa samazināšanu un nepatiesu ziņu iekļaušanu deklarācijā. Baltkrievijas varas iestādes esot izteikušas draudus vīrieša ģimenes locekļiem un draugiem.

Ilmāra Rimšēviča un uzņēmēja Māra Martinsona krimināllietu skatīs Rīgas rajona tiesā Jūrmalā. Krimināllietā, kurā par korupciju apsūdzēts Latvijas Bankas prezidents Ilmārs Rimšēvičs un uzņēmējs Māris Martinsons, tiks skatīta Rīgas rajona tiesā Jūrmalā, nevis Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, kurai lieta sākotnēji tika nosūtīta. Lieta pēc piekritības nosūtīta tiesai Jūrmalā, jo tur ticis pabeigts noziedzīgais nodarījums, kurā abi apsūdzēti. Patlaban vēl nav nozīmēts lietas skatīšanas datums.

(Ziņas no portāla www.tvnet.lv)

Godina Goda pilsoni. Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs neslēpa prieku, ka novada svētkos ar mums kopā bija viena no novada Goda pilsonēm Velta Pulkstene.

Novadnieks. Akordeona spēles virtuozs Pāvels Ignatjevs atklāja, ka dzimtajā pilsētā nebija bijis 10 gadus. "Viss ir mainījies, viss ir skaisti," piebilda mūziķis.

Viesmākslinieki. Koncertā skatītājus priecēja Latvijā daudzi pazīstami mākslinieki, tostarp Igo (foto).

Pie Balvu ezera. Dzirnau ielā jau sesto reizi deva startu Latvijas un Baltijas čempionātā ūdens motocikliem.

Voldemārs Šjakota. Atzinības rakstu saņēma 13 darbarūķi, tostarp bijušais Latvijas Tautas frontes dalībnieks Voldemārs Šjakota (foto) par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanā, patriotisma un valstiskās identitātes veidošanā un stiprināšanā. Atgādinām, ka Voldemārs Atmodas laikā iesaistījās Tautas frontes Balvu nodaļā, turklāt bija atbildīgais par izdevuma "Balvu Atmoda" pirmo numuru iznākšanu. Par īpašiem nopelniem viņam piešķirts IV šķiras Triju Zvaigžņu ordenis.

Izšūpina bērnus. Uz pilsētas parka lielās skatuves krustmātes un krusttēvi izšūpināja piecgadniekus. "Patīk," pavēstīja Adrija Voiciša (foto - no kreisās).

Kā vērtējat reklāmas ietekmi uz iedzīvotājiem?

Viedokļi

Reklāma vajadzīga jebkurā gadījumā

ANITA KAIRIŅA, Balvu Mākslas skolas skolotāja, direktores vietniece izglītības jomā, aktīvi darbojas biedrībā "Radošas Idejas"

Mūsdienās grūti iedomāties kādu svarīgu precī, kurai nebūtu reklāmas. Pastāv teiciens, ka reklāma ir tirdzniecības dzinējspēks, jo tā sniedz informāciju par precī, pakalpojumu vai pasākumu, iepazīstina un pārliecina klientus to iegādāties. Šobrīd reklāmas vērtība tiek pacelta, iesaistot tās veidošanā daudz talantīgu cilvēku - mākslinieku, rakstnieku,

režisoru, aktieru, dziedātāju, kuri reklāmu spēj pārvērst par mākslu. Reklāmas veidotāji meklē aizvien jaunas iespējas interesanti, pareizi uzrunāt potenciālos klientus. Šobrīd informācijas izplatīšana un pieejamība dažādām auditorijām ir ļoti plaša - televīzija, prese, sociālie tīkli.

Reklāmas nozīmīgumu un nepieciešamību apliecina fakts, ka mūsdienās arī skolās mācību procesā integrēti māca reklāmas veidošanas pamatus. Mākslas skolā tie ir datorgrafikas un kompozīcijas mācību priekšmeti. Bērni un jaunieši, kuri mācās mākslas skolā, noteikti ir zinošāki šajā jomā. Vispārīglokošās skolās pamatizglītības vai vidusskolas posmā datorikā, informātikā vai vizuālajā mākslā, datorgrafikā arī, iespējams, ir iekļauts reklāmas, plakātu veidošanas process. Lai reklāma būtu saprotama, tās veidošanā nepieciešams ietvert trīs galvenās uztveres maņas: vizuālo, ko cilvēki uztver ar redzi, audiālo, ko uztver ar dzirdi, un kinestētisko, kas saistīta ar sajūtām - smaržu, garšu, pieskārienu. Trešā no uztveres maņām galvenokārt saistīta ar restorānu biznesu, pārtiku. Lasot šo reklāmu, nepieciešams, lai saukļi, izteicieni rosinātu šīs smaržas un garšas sajūtas.

Pati datorgrafikas mācību priekšmetu šobrīd nemācu, bet esmu Balvu Mākslas skolā aizsākusi šī mācību priekšmeta veiksmīgu ieviešanu izglītības programmā, sākot ar sevis pilnveidošanu, mācību kabineta izveidi, māci-

bu programmas izstrādi un aprobāciju. Uzdevumi skolas audzēkņiem tiek uzdoti pēc programmas, bet bieži vien arī pakārtoti realitātei un sajūtām, ko izvirza dzīve, - vai gadās kāds saistošs, interesants konkursiņš par plakātu tēmu, vai arī katram audzēknim jāizstrādā reklāmas plakāts - aicinājums uz pasākumu, reklāma kādai precei. Ļoti interesants bija Latvijas valsts mākslas skolu Vizuāli plastiskās mākslas programmas audzēkņu konkurss par iepakojuma dizainu dažādiem produktiem. Viens no tiem bija konfekšu iepakojums, kas bija jāizdomā bērniem pašiem, kā arī iepakojums sukādēm. Bērniem konkurss ļoti patika. Lai gan ļoti daudz bija jāstrādā pie radošuma, kā panākt, ka tas nav vienkāršs zīmējums, bet vizuāli gaumīgs - piercejam saistošs kompozicionāls salikums - gan iepakojumam, gan produktam, gan sajūtām.

Ar reklāmas produktu veidošanu nodarbojas vairāki bijušie mūsu skolas audzēkņi. Daudz nelielu reklāmas darbu ir arī pašai. Patlaban atbalstīts pasākums uzņēmējiem, mājažotājiem, pašnodarbinātām personām. Ceru, ka pieteiksies daudz uzņēmīgu Ziemeļlatgales cilvēku, lai viņiem sniegtu atbalstu, izstrādājot sava uzņēmuma stilu, vizuālo identitāti, lai izveidotu uzņēmuma produkta vai pakalpojuma logo, kā arī reklāmu konkrētai precei vai pakalpojumam. Šis pasākums biedrībai "Radošas Idejas" notiek kopā ar pašvaldību, un tas jau darbojas. Balvu Centrālajā

bibliotēkā uzņēmējiem būs atvēlētas labiekārtotas telpas, kur viņi varēs nākt kopā, darboties un kopā strādāt pie uzņēmuma vizuālā tēla izstrādes, - vai tas būs uzņēmuma logo, vai pakalpojuma etiķetes, vai dāvanu kartes, tiks piedāvāts arī jau esošā pakalpojuma vai etiķetes tulkošana. Vienu vārdu sakot, notiks atbalsta darbs korporatīvā stila izstrādei.

Jau notikušas pirmās tikšanās ar sadarbības partneriem Dedovičos, kas ir Krievijā. Notiek sanāksmes. Augustā notiks starptautiskā vasaras skola uzņēmējiem bibliotekāriem un personām, kas strādā ar uzņēmējiem, Salacgrīvā, "Rakaros".

Manuprāt, šis ir viens no veiksmīgiem atbalsta pasākumiem mazajiem uzņēmējiem, mājažotājiem vai pašnodarbinātām personām reklāmas jomā Ziemeļlatgalē. Pati esmu izstrādājusi un priecājos par to, ka man ir izdevies izveidot vizuālā stila grāmatu biedrībai "Radošas Idejas", kas ir gan ar ideju, gan saprotama, gan gaumīga.

Lai tevi un savu uzņēmumu atpažitu, reklāma nepieciešama jebkurā gadījumā. Kopumā tā veido pozitīvu tēlu, - tu esi! Tu nopietni strādā! Nevis vienkārši eksistē: nu es te tā mazliet padarbošos! Līdzīgi kā iztirgošu no Polijas atvestu ogu kravu vai mežā salasītu sēņu grozu.

Reklāma nepieciešama dažādi mērķauditorijai, jo pēc reklāmas cilvēks meklē noteiktu precī, pakalpojumu, pasākumu. Cita lieta, ja reklāma neatbilst patiesībai.

Iesaku nestrēbt karstu!

ARNITA GAIDUKA, psiholoģijas pasniedzēja

Dzīvojam reklāmas laikmetā, kad reklāmdēvēji cenšas pārtrumpot viens otru, kurš

skatājāk, krāšņāk, uzbāzīgāk. Reklāma veido sabiedrības un katra cilvēka attieksmi pret konkrētu precī vai pakalpojumu kopumā. Tā neizbēgami ietekmē klientu uzvedību, izvēli ļoti plašā, mūsdienās pieejamā preču klāstā. Klientam jāaskaras ar lielu informācijas apjomu, jāspēj izdarīt secinājumus, pieņemt svarīgus lēmumus.

Grūti spriest, kāda tipa cilvēki vairāk padodas reklāmas ietekmei. Domāju, ka tāda konkrēta grupa nepastāv. Cilvēka interesi par reklāmu nosaka daudzu nosacījumu kopums. Jāatzīst, ka pati visvairāk ietekmējos no savu paziņu, draugu ieteikumiem preču vai pakalpojumu izvēlē. Tā kā ikdienā bieži izmantoju interneta resursus, tad par efektīvu sevis uzrunāšanas veidu atzīstu arī reklāmu sociālajos tīklos. Informāciju par izklaidējošiem pasākumiem visbiežāk iegūstu no radio programmām, ko klausos, esot ceļā vai kā fona elementu ikdienā. Labs veids, kā uzrunāt aizņemtus cilvēkus, kam nav laika skatīties TV vai sērfot internetā, ir reklāmas sms uz tālruni.

Taču esmu no tiem cilvēkiem, kas uzskata, ka ne viss, ko reklamē, ir jāiegādājas, pat, ja tas patiešām ir lielisks piedāvājums. Jāizsver preces, pakalpojuma nepieciešamība, jo mūsdienās ir ļoti vienkārši kļūt par reklāmapurī. Ļoti labi atceros 90. gadu beigu preču reklamētājus, kas burtiski staigāja pa mājām, sabiedriskajiem transporta līdzekļiem, uzbāzīgi piedāvādami lielākoties sadzīvē nederīgas un sliktas kvalitātes preces. Lētticīgākie kļuva par šādas reklāmas upuriem, pērkot šīs lietas, kas vai nu ātri sabojājās, vai vienkārši krājas plauktos un skapjos. Kāds mans radnieks šādā veidā par relatīvi lētu naudu bija iegādājies divus *izturīgus* apavu pārus, kas izšķīda pirmajā rita rasā.

Mans jaunākais dēls iecienījis *youtube* kanālu, kur vecāku uzņemtu filmiņu veidā bērni spēlējās ar dažādām mantām. Patiesībā notiek šo rotaļlietu reklāma. Protams, bērnu tas interesē un viņš kādu laiku cenšas pārliecināt vecākus par mantas nepieciešamību. Viņam patīk, - tātad vajag! Tāpat lielveikalos saldumi

un dažādas mazas mantiņas bieži vien novietotas bērna rokasstiepiena attālumā pie kases. Arī manā iepirkumu grozā bieži *ieslīd* kāda no šīm mantiņām, ko atgriežu pārdevējai pie kases. Gan sev, gan citiem attiecībā uz reklāmu vēlētos ieteikt *nestrēbt karstu*. Proti, neiegādāties precī, pakalpojumu uzreiz - emocijās, bet atlikt to kaut vai uz rītu. Kad noplok emocijas, *ieslēdzas* analīze. Tas bieži vien attur no pārsteidzīgiem lēmumiem.

Fakti

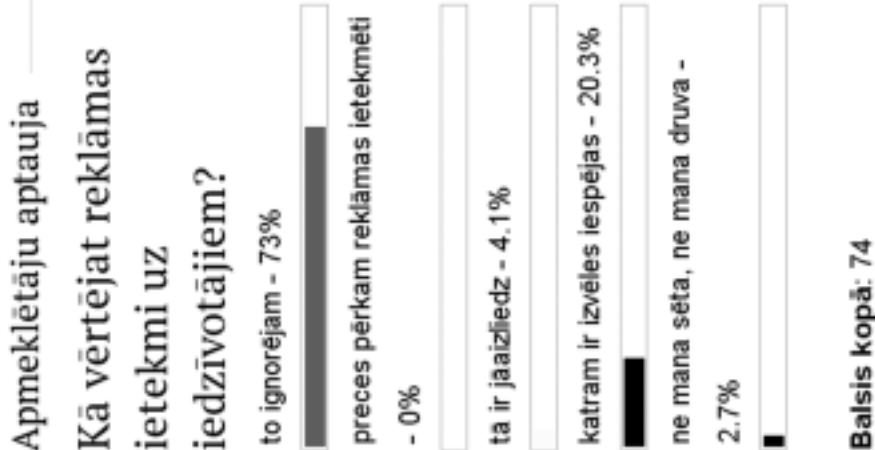
- Vieni no pirmajiem reklāmas vēstījumiem saistās ar senajiem ēģiptiešu papirusiem, kuros tika ziņots par vergu pārdošanu.
- Reklāma drukas formā pirmo reizi parādījās Anglijā 15.gs.

Viedokļus uzklusija Ingrida Zinkovska

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

Viļakas novada autoru dziesmu koncerta gaidās

SANDRA MEŽORE, komponiste, pedagoģe. Dzimusi Balvu rajona Žiguros. Ar 1993.gadu sākās darbs J.Ivanova Rēzeknes mūzikas skolā par mūzikas teorētisko priekšmetu pasniedzēju, šobrīd - struktūrvienības vadītāja mūzikas jomā.

Septiņi jautājumi Sandrai Mežorei

Jūsu dzimtā vieta ir Žiguru pagasts. Dzīvē nācies mainīt vairākas dzīvesvietas, tostarp Igaunijā, ASV. Pārsvārā darba mūžs tomēr pavadīts Rēzeknē. Vai joprojām sajūtat saikni ar dzimto pusi, vai jūtaties piederīga Viļakas novadam?

-Jā, protams, es izjūtu šo saikni, jo te pagājusi mana bērnība - dzīves bezrūpīgākie gadi. Te tika izsapņoti daudzi sapņi, skriets pa ziedu pilnām pļavām, vasarās grābts siens, bagātajos mežos lasītas ogas un sēnes un dažādos sietos dziedāts un dejots. Šīs bērnības vietas es joprojām redzu sapņos. Taču galvenais - man vēl ir kur atgriezties.

Varētu teikt, Jums mūzika ir sadalīta četros virzienos - teorija, bērnu mūzika, teātra mūzika un šlāgermūzika. Vai piekrītat šādam traktējumam un, ja šos mūzikas virzienus liktu svaru kausos, kā tomēr savstarpēji tie svērtos?

-Šie minētie virzieni attiecas uz konkrētiem manas dzīves laika posmiem. Tajā dzīves posmā, kad manas meitas bija mazas, es vairāk strādāju ar bērnu vokālajiem ansambļiem, rakstīju tiem dziesmas, koncertējām. Citā dzīves posmā priekšplānā izvirzījās mūzika teātra izrādēm. Paralēli visām jomām vienmēr esmu strādājusi kā mūzikas teorijas skolotāja. Kas attiecas uz šlāgeriem, neuzskatu sevi īsti piederīgu šai jomai, jo nekad tajā neesmu aktīvi darbojusies, taču man vienmēr bijuši draugi mūziķi, kuri nereti vien vērsušies pie manis repertuāra jautājumā, tādējādi piesaistot mani arī šim žanram.

Trīs lietas - kas Jūs vistiešāk raksturo kā cilvēku?

-Pirmā - vienmēr cenšos raudzīties uz lietām no pozitīvās puses, otrā - toleranti pieņemu lietas, cilvēkus un pasauli tādu, kāda tā ir, nekritizējot, neuzbāzoties ar saviem padomiem un savu lietu kārtību, trešā - mīlestība uz bērniem.

Vai Jums ir favorīti mūzikā?

-Mūzikā man nav izteiktu favorītu. Balstos uz pārbaudītām vērtībām, taču ar interesi iepazīstu visu jauno. Bez tam es nekad nenoniecīnu kaut ko, kas nav īsti atbilstošs manai gaumei - kādu mūzikas stilu, žanru vai autoru, jo, iespējams, mani uzskati ar laiku var mainīties, un es spēju paskatīties uz lietām citādi un atklāt to vērtības no cita skatu punkta. Tā kā pati esmu ieguvusi profesionālu akadēmisko izglītību, ar dziļu pietāti un cieņu attiecos pret ikvienu radošu cilvēku, ikvienu, kurš spējīgs kaut ko radīt, sacerēt, uzgleznot, pagatavot utt. Protams, tas nenozīmē, ka man patīk viss, taču es kritiski cenšos atlasīt sev nepieciešamo, bet tas, kas man nav pieņemams, iespējams, priecēs kādu citu.

Kā Jūs vērtējat mūzikas tendences Latvijā?

-Neņemos izteikt spriedumu par mūzikas tendencēm Latvijā, jo neesmu tās ne pētījusi, ne veikusi analīzi. Taču vispār par Latvijas mūziku varētu teikt, ka tā ieņem ļoti augstas pozīcijas pasaulē visdažādākajos virzienos, sākot ar kora mūziku un Dziesmu svētkiem, un beidzot ar tradicionālo mūziku, kuras atdzimšana pēdējās desmitgadēs ir ļoti plaša un intensīva. Man pat šķiet, ka kultūra un tieši mūzika ir tās, kas virzās pa vispareizāko un rezultatīvāko attīstības ceļu. Cik gan pasaulslaveni mūziķi Latvija ir devusi pasaulei! Cik gan kvalitatīvu kultūras pasākumu Latvijā noris ik gadu! Man ir bijusi iespēja salīdzināt Eiropas, Skandināvijas un ASV mūzikas izglītības sistēmas, un es varu droši apgalvot, ka mūsu valstī šajā ziņā viss ir sakārtots un izveidots pareizi.

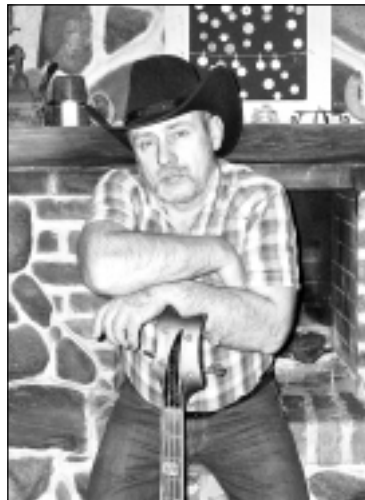
Vienkārši cilvēcisks jautājums - kas Jums rada vislielāko prieku sajūtu?

-Tā ir apziņa, ka darbs nav bijis veltīgs, ka tas ir bijis noderīgs kādam citam un ka tas spēj priecēt kādu citu. Šeit

nav runa tikai par kādu autora romānu, dziesmu vai gleznu, kas ir paliekošas vērtības, bet arī par sirsnīgām sarunām, kas spēj iedvesmot un nomierināt. Īsi sakot - tā ir tā paliekošā pēcgarša, kuru gūstu vai atstāju pēc romāna izlasīšanas, koncerta apmeklējuma, dziesmas sacerēšanas vai sirsnīgas sarunas.

Jūsu novēlējums koncerta "Mūsu Dziesma" apmeklētājiem...

-Izbaudiet šo pasākumu, gūstot no tā prieku un gandarījumu, bet pasākuma organizatoriem - radošu iedvesmu turpmākajam!

ĒRIKS MATISONS, lielālo dzīves sākumposma daļu dzīvojis Balvu rajona Lejastačos (Šķilbēni), 1986.gadā pārcēlies uz Cēsīm, kur dzīvo joprojām. Daudz mācījies, sevišķi psiholoģiju, apguvis ekstrasesorās spējas, bet dzīves galvenie ceļi ir mūzika un tehnika.

Septiņi jautājumi Ērikam Matisonam

Pieļauju domu, ka piedāvājums piedalīties koncertā, kur skanēs no Viļakas novada nākušu autoru dziesmas, bija diezgan negaidīts. Vai sajūtas ir pozitīvas, domājot par iespēju uzspēlēt dzimtajā novadā?

-Protams, pozitīvas. Tā ir tā puse, kurā viss sākās. Tēva, vectēva nams un mana bērnība, arī jaunība... Tas trakais un interesantais laiks, ko nevar aizmirst. Mēs bijām četri *razbojniki*, un tie piedzīvojumi bija tādi, ka pat stāstīt nedrīkst. Cietumā ieliks.

Vai dziesmas, ko izpildīs grupa "Muiža", būs īpašas?

-Nezinu, vai īpašas, bet atšķirīgas no citām grupām noteikti. Viena no dziesmām ir veltīta Mātei Latgalei, dzimtajām vietām, mūsu kopējam novadam.

Ar ko nodarbojies no mūzikas brīvā laikā?

-Brīvā laikā man gandrīz nav. Ir sanācis tā, ka man ir paveicies gan ar darbiem, gan hobiju - auto lieta un mūzika reizē ir gan darbs, gan hobijs, lai gan ir vēl arī cits darbs... Tā ka brīvā laikā praktiski nav.

Tava muzikālā darbība iesākās pirms krietna laika Rekavā, grupas "Karburators" sastāvā. Vai tā ir tainība, un ko Tev iedeva šis laiks kopā ar pārējiem "karburatoriem"?

-"Karburators"... Gan jā, gan nē. Tad, kad man bija gadi 16 un ļoti gribējās spēlēt, vienā dienā nolēmu,- gribu savu grupu. Parunāju ar brālēnu Uldi un draugu Normi Lapsu. Taisām bliči. Nu taisām! Vēl Lapsiņš piedabūja Viliti pie tā visa, un tad nu sākās. Mācījāmies ģitāras, basu, bungas. Es pat mēneša laikā pa dienām un naktīm apguvu savu māku tik tālu, ka sāka jau kopā kaut kas skanēt. Cik atceros, es tajā laikā veco "Karburatoru" nemaz nezināju, un mūsu vai, pareizāk sakot, mans savāktais sastāvs bija pilnīgi kaut kas cits, nevis "Karburators". Mēs vienkārši pārņēmām vecā sastāva nosaukumu.

Cik Tev ir sacerētu dziesmu? Par ko dziedā, kas ir Tavš klausītājs un kas Tevi iedvesmo mūzikai?

-Cik sacerēto dziesmu, nezinu, neesmu pat skaitījis. Ierakstīto nav daudz, kādas 40, bet bez tām ir vismaz vēl kādas 50. Ir arī dziesmas, kas dotas citiem muzikantiem, kuri savas neraksta, tās tad veiksmīgi skan pa radio un TV. Un vēl bez tā ir pilni divi diktofoņi ar melodiņiem, pāri par 100. Tā ka varu padalīties. Cenšos arī pats rakstīt tekstus un man patīk tajos ielikt jēgu, kaut ko būtisku, lai klausītājam būtu par ko aizdomāties. Kas mani iedvesmo? Oi, daudz kas. Pirmkārt, jau savējie - tuvie cilvēki, kā arī citu mūziķu darbi, daba, pārdomas par savu dzimto zemi. Patiesībā tas var būt jebkas, kas dod pozitīvas emocijas.

Cilvēciski ziņkārīgs jautājums - vai Tev garšo alus?

-Alus? Jā, garšo vai, pareizāk sakot, garšoja, jo es jau 30

gadus nelietoju alkoholu. Nemaz. "Karburatora" laikā un pēc tam - pirms un pēc armijas - gan dikti garšoja. Par daudz garšoja. Līdz 1988.gada 6.oktobrī Pēteris augšā pasauca. Ar lielām pūlēm mani atpakaļ atgriezta. Kopš tā laika dzīvē ir pilnīgs skaidrums.

Tavs novēlējums koncerta "Mūsu Dziesma" apmeklētājiem...

-Sargājiet savus mīļos un tuvos cilvēkus, nekad viņus nepametiet un nemokiet. Esiet saimnieki, īsti tēvi un mātes savai dzimtajai zemei, neļaujiet nekādām varām iznīcināt, nekādiem zagļiem mūs izputināt, cīnieties par savējiem un savu dzimto zemi. Sargājiet un nekad to nevienam neatdodiet. Cieniet un sargājiet to mantojumu, ko mums ir atstājuši mūsu senči. Nesiet to vienmēr un visur sev līdzi. Pat uz ārzemēm. Mēs esam maza tauta, mums par sevi ir jācinās.

VILIS CIBULIS, dzimis 1964.gadā, dzīvo Viļakas novada Rekavā. Bijis Šķilbēnu kluba vadītājs, Šķilbēnu pagasta kultūras menedžeris, iniciatīvu centra "Zvaniņi" vadītājs, tagad - Viļakas novada jaunatnes darbinieks. Grupas "Karburators" līderis.

Septiņi jautājumi Vilim Cibulim

Piedod, bet es Tevi nosaukšu par veterānu starp Viļakas novada dziesmu autoriem. Vai Tu tā arī jūties, vai tas ir tikai maldinošs priekšstats?

-Protams, apzinoties savu vecumu, piekrītu, ka esmu veterāns, lai gan negribas pašam sev to atzīt. Kā īsts veterāns es gan nebiju, varbūt tas ir mazliet maldinošs priekšstats.

Man šķiet, katru lietu, ko cilvēks dara, vienmēr var izdarīt arī savādāk. Reizēm tā ir grūta izvēle. Runājot par mūziku, vienmēr bijuši populārās mūzikas žanri un alternatīvāki mūzikas paveidi, ar kuriem visai grūti iekarot plašu uzmanību. Tev, manuprāt, ir ļoti liela pārliecība par mūzikas izvēli, ko esi radījis - rokmūzika, neatkarīgi no tā, vai kādam tas patīk, vai nē. No kurienes šī izjūta un pārliecība?

-Rokmūzika mani ir interesējusi jau kopš bērnības. Pagājušā gadsimta 70.gadu vidū sākām veidot antenas radioaparātiem un īsviņņos ķert mūziku svešā valodā. Pēc tam sākās plates, lentas un kasešu ieraksti. Šis ārzemju, protams, arī latviešu mūzikas ietekmē sāka veidoties mana muzikālā pasaule. Man mūzika ģitāru izpildījumā ar fūzēm un flendžeriem šķita vistuvākā, tāpēc arī pats sāku spēlēt populārās dziesmas un veidot savas. Dienot padomju armijā, spēlēju vienā ansambli ar Kazaņas Mūzikas konservatorijas studentu, no kura daudz ko uztvēru sev.

Jau kādu laiku grupa "Karburators" aktīvi nemuzicē. Kāds ir Tavš pašreizējais sakars ar mūziku?

-Jā, "Karburators" jau ilgāku laiku nemuzicē. Ļoti gribētos ar veco sastāvu uzspēlēt. Ticu, tas agrāk vai vēlāk reiz notiks. Pašreiz vadu folkloras kopu "Rekavas dzintars", kurai aranžēju latviešu tautasdziesmas, veidoju dziesmas ar mūsu novadnieka Ontana Slišāna vārdiem. Vadu jauno ģitāristu kolektīvu Viļakā, Rekavā un Baltinavā.

Cilvēki visai bieži ir pamanījuši Tavu savdabīgo līdzību ar dziedātāju Adrianu Kukuvasu. Šī uzmanība Tevi kaitina, uzjautrina vai atstāj vienaldzīgu?

-Jā, ar Adrianu Kukuvasu mums zināma līdzība ir. Cilvēki to bieži ir teikuši. Vispārsteidzošākais un patīkamākais brīdis bija, kad pirms vairākiem gadiem Rīgā, Latvijas Nacionālajā operā, garām ejot, kundzes labākajos gados smaidot sveicināja: "Labvakar, cienijamo mākslinieki!" Es vispirms apjuku, tad uzsmaidīju un paklanījos dāmām. Sajūta bija patīkama, lai gan sapratu, ka tas bija domāts Kukuvasam, nevis man.

Ermoņiku skaņas 2019

“Mēs sanākam kopā ermoņikās...”

20.jūlijā Viļakas novada Medņevas pagastā jaukā atmosfērā aizvadīja jau 14. mūzikas festivālu “Ermoņiku skaņas”. Šo pasākumu kuplināja tuvāku un tālāku novadu mūziķi, mākslas plenēra dalībnieki no sešām valstīm, bet klausīties muzikantus un padejot no autobusa *izbira* pat liela ekskursantu grupa.

“Ermoņiku skaņas 2019” sākās ar muzikantu gājienu, kas noslēdzās tautas namā. Pirms tam sliktie laika apstākļi nobiedēja organizatorus, tāpēc pasākumu, drošs paliek drošs, sarīkoja telpās. Pasākuma vadītājs, aktieris un dziedātājs Guntis Skrastiņš katru muzikantu pieteica ar humora dzirkstelītēm, tās veltot arī apmeklētājiem. Muzikantus sveica Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, Tautas muzikantu biedrības priekšsēdētāja Iveta Dukaļska. Lai svētki izdotos, liels paldies par atbalstu Valsts Kultūrkapitāla fondam, Viļakas novada domei, Medņevas pagasta pārvaldei, Lilitai Dravniecei, Edgaram Dupužam un citiem labajiem gariņiem, kuri palīdzēja sarīkot šos svētkus tautas nama vadītājai Skaidrītei Šaicānei. “Jums Latgalē pirmajā vietā ir ticība, otrajā - darba tikums, bet vēl jūs esat unikāli ar to, ka šeit teju katrā ģimenē spēlē kādu mūzikas instrumentu,” teica Guntis Skrastiņš. Viļakas katoļu baznīcas prāvests Guntars Skutels neslēpa, ka apcer domu arī baznīcā ļaut paspēlēt kādam ermoņiku meistaram. Viņš nosauca Medņevu par ermoņiku galvaspilsētu un šobrīd tādu kā Visuma centru, jo šeit ir cilvēki no Austrijas, Indonēzijas, Spānijas, Anglijas, Vācijas, Norvēģijas.

Viļakas novada vadītājs sveic ar simbolisku dāvanu. Sergejs Maksimovs izteica apbrīnu, ar kādu Skaidrīte jau četrpadsmit gadus organizē un vada šo pasākumu. “Latgalieši saka, ka šādi cilvēki ir ar krampi, tāpēc tieši to vēlos dāvināt Skaidrītei, vēlot viņai enerģiju un spēku arī turpmāk,” teica S.Maksimovs.

Atklāj ermoņiku svētkus. Svētkus atklāja Jāzeps Zaremba un Māris Pužuls. Jāzeps ziņā bija arī aparātūras skanējums, bet Māris vēl piepalīdzēja dažiem muzikantiem *piebungot* takti.

Skaidrīte Šaicāne saka paldies ikvienam. Tautas nama vadītāja, vēlot jauku vakaru, teica, ka ir pateicīga ikvienam, kas atbrauca uz Medņevu, atveda līdzī dziesmu un labu mūziku, ikvienam apmeklētājam un palīgam. Viņa kopā ar vakara vadītāju Gunti Skrastiņu aicināja visus nodziedāt pašas radīto himnu “Mēs sanākam kopā ermoņikās...”, veltītu tieši šim pasākumam. Tautas muzikantu biedrības priekšsēdētāja Iveta Dukaļska atzina, ka šurp brauc ar lielāko prieku. “Jūsu ermoņiku meistari ir lieliski! Viņi prot ne tikai spēlēt, bet arī atrast labus instrumentus pat tālajā Krievijā. Skaidrītei šī ideja radās, kad viņa ar dažiem ermoņiku spēlētājiem pirms 19 gadiem atbrauca uz muzikantu svētkiem Barkavā. Kāpēc kaut kur jābrauc? Var taču rīkot tepat, Medņevā! Tāpēc paldies visiem, kuri uztur dzīvu šo tradīciju, jo, ja nebūtu klausītāju, deļotāju, nebūtu jau kam spēlēt,” teica I.Dukaļska.

Kāpj uz skatuves. Medņevietis Dainis Babāns droši kāpa uz skatuves zinot, ka mājās pat sienas palīdz.

Lai skan! Kristiāns Šaicāns no Viļakas uzspēlēja tik emocionāli, ka deļotāji nevarēja palikt malā.

Muzicē “Briežuciema Dāmas”. Viņas bija ieradušās oriģinālos tērpos. Uz skatuves kāpa Maruta Ločmele (no kreisās) ar akordeonu, Anita Pakalnite ar garmošku, Aija Keiša ar akordeonu, bet Maruta Ločmele sita bungas.

* Apmaksāts

Balvu Mākslas skolā

Saņem diplomus starptautiskā konkursā

Balvu Mākslas skola jūnijā piedalījās starptautiskā zīmējumu konkursā, ko rīkoja 39.Hanzas dienu laikā. Konkurss darbus iesniedza skolotājas Lanās Ceplītes audzēknes Marta Felicita Sņegova, Sindija Saide, Sindija Pauliņa un Evita Prole.

Šis Hanzas dienas rīkoja Pleskavas apgabala Universālā zinātniskā bibliotēka sadarbībā ar Latvijas Republikas konsulu Pleskavā un Pleskavas kancelejas Igaunijas Republikas ģenerālo konsulu Sanktpēterburgā. Mērķis ir veicināt Latvijas, Igaunijas, Baltkrievijas un Pleskavas apgabalu iedzīvotāju tuvināšanos un jaunās paaudzes māksliniecisko radošumu, attēlojot Hanzas pilsētu daudzveidību. Konkurssā piedalījās pārstāvji no piecām valstīm: Krievijas, Baltkrievijas, Latvijas, Igaunijas, Vācijas. Konkurssā moto bija “No Hanzas līdz Hanzai: jauno skatījums”.

Tagad jauno mākslinieku darbi novērtēti un saņemti apbalvojumi:

- * Diploms par iegūto 3.vietu nominācijā “Zīmējums” - SINDIJAI PAULIŅAI.
- * Diploms par iegūto 3.vietu nominācijā “Sacerējums” - EVITAI PROLEI.
- * Apliecinājums - diploms par piedalīšanos konkursā audzēkņiem – MARTAI FELICITAI SŅEGOVAI un SINDIJAI SAIDEI.
- * Pateicības raksts par audzēkņu sagatavošanu - skolotājai LANAI CEPLĪTEI.

Izstāde no Pleskavas tālāk ceļos uz konkursa dalībnieku pārstāvētajām pilsētām. Izstādē bija apskatāmi jauniešu darbi no Latvijas, Igaunijas, Baltkrievijas, Krievijas, Vācijas un vairākām Latvijas pilsētām, tostarp Balviem. Hanzas dienu organizatori iecerējuši sagatavot arī krāsainu izdevumu, kurā atspoguļos finalistu darbus.

Baltinavā varēs skatīties plenēra darbus

Jūlija sākumā Baltinavas muižas parkā notika plenērs “Baltinavas muižas parka atjaunotajam Jānim Aleksandrovam – 100”, kurā piedalījās jaunieši no Briežuciema, Upītes, Tilžas, Rekavas, Baltinavas un Rīgas. Plenēra vadītāja Lilita Kūkoja informē, ka jau no 20.jūlija, kad notika Jauniešu dienas, Baltinavas muižas parka estrādes telpās varēja apskatīt plenēra dalībnieku darbus. Darbi tapa ar eļļas krāsām uz audekla, un tajos attēlots parka dabas skaistums. Plenērā gleznoja Romualds Bolgarovs, Marts Kozlovskis, Mareks Supe, Lars Miethke, Nils Miethke, Sonora Logina, Līga Čirka, Megija Bukša, Lina Pundure, Aleta Boldāne, Jana Kondratjeva, Eva Sandija Langovska un Vanesa Šveide.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Viedoklis, skaitļi, fakti

Laikraksta "Vaduguns" kolektīvs pusgadu īsteno projektu "Latviet's esmu, latviet's būšu, latviet's mūžam palikšu" - septiņās publikācijās-ielikumos veidosim sabiedriski nozīmīgu publikāciju sēriju, kurā atspoguļosim no Latvijas emigrējušo iedzīvotāju (diasporas) saikni ar Latviju, viņu piederības sajūtu Latvijai, kā arī pilsonisko līdzdalību Latvijas sabiedriskajā dzīvē. Tāpat meklēsim atbildes uz jautājumiem, kā stiprināt saikni ar dzimto pusi, cik viegli vai grūti to izdarīt?

Latvietis mūsdienā pasaulē

Vai mēs esam atvērti pārvietošanās brīvības sniegtajām iespējām un kāda ir mūsu attieksme, saikne ar tautiešiem ārzemēs? "Tikai piektā daļa reemigrantu nav saspējis ar adaptācijas grūtībām pēc atgriešanās Latvijā," norāda Latvijas Universitātes profesore, pētījuma "Diasporas ieguldījums Latvijā un tā apzināšanas iespējas" līdzautore, asociētā profesore BAIBA BELA. Taujāta, kā laika gaitā klājas diasporai, kādas ir pozitīvās un negatīvās tendences, problēmas un risinājumi, profesore atzina, ka, viņasprāt, attieksme pret aizbraukušajiem mainās un paliek pozitīvāka, it īpaši pēc krīzes.

Patiesi?

-Pirms tam gan bija cilvēki, kuri aizbraucējušus apsūka par nodevējiem. Tagad nav dzirdēts, ka kāds agresīvi izturētos, turklāt gandrīz katram ir kāds rads, draugs vai paziņa, kas atrodas ārzemēs. Kad cilvēki redz un saprot tos personiskos iemeslus, kāpēc tautieši brauc projām, viņi kļūst tolerantāki. Man liekas, ka mēs arvien vairāk novērtējam to, ka saites ar tautiešiem vajag uzturēt. Tiešām viens liels Latvijas novads atrodas ārzemēs...

Tiek lēsts, ka ap piecpadsmit procentiem no visiem latviešiem un Latvijas valstspiederīgajiem šobrīd dzīvo ārpus Latvijas...

-Tie ir lieli skaitļi, un mēs kā maza valsts nevaram atļauties pateikt: "Nē, jūs mums neesat vajadzīgi." Skaidrs, ka ir vajadzīgi. To jau jūs redzat tepat, Latgalē. Svarīgi, lai cilvēki ir uz vietas, bet, ja nu viņi aizbrauc, tad būtiski nepazaudēt saites. Pienāks mirklis, kad, piemēram, nauda būs nopelnīta vai cilvēki saīļgosies pēc mājām, radiem un draugiem, lai ir vieta, kur atgriezties, lai ir, kas viņus gaida. Pērn fakts, ka pieņēma diasporas likumu, nav tikai politisks izrādīšanās solis. Tam ir objektīvs pamats, lai saites ar diasporu koptu un uzturētu.

Nereti nelabvēļi pavīpsnā dzirdot, ka pētnieki pēta, kāpēc cilvēki aizbrauc. Viņuprāt, tas ir vairāk nekā skaidrs. Proti, pelnīt naudiņu...

-Hm... Tas, ko var redzēt, cilvēki aizbrauc ne tikai naudas dēļ. Tiesa, tiem, kuriem ir ģimenes, iespējams, brauc tikai peļņas nolūkos, lai, piemēram, varētu apmaksāt kredītu, izskolot bērnu. Savukārt jauniešiem nauda noteikti nav dominējošais iemesls. Jaunieši naudas dēļ patiesībā ļoti reti kad aizbrauc. Viņi aizbrauc, jo vēlas apskatīt pasauli, iemācīties valodas, iegūt jaunas zināšanas, pieredzi un draugus, kā arī būt neatkarīgiem no vecākiem. Un tikai tad seko nauda. Ko dod šie pētījumi? Piemēram, pētījums pirms diviem gadiem liecināja, ka daudzi, kuri domā par iespējamo atgriešanos, nemaz īsti nezina, kā Latvijā atrast darbu. Informācija, kas pieejama Nodarbinātības valsts aģentūrā, pārsvarā ir par maz apmaksātām un maz kvalificētām darbavietām. Varbūt esat dzirdējuši par sociālo uzņēmumu "Your Move", kas palīdz atrast labi apmaksātu darbu?

Vai valsts politikai nav arī jābūt atbalstošai šajā jomā?

-Protams, un par to valsts iestādes sāk piedomāt. Arī Nodarbinātības valsts aģentūra domā, kā piesaistīt sludinājumus uz kvalificētiem speciālistiem un kvalificētām darbavietām. Arī reemigrācijas koordinators Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ievieša lielā mērā tāpēc, ka pētījumi parādīja, ka cilvēkiem ir grūti atrast vai saprast to informāciju, kas viņiem

nepieciešama. Īstenībā tā informācija jau ir - visādās mājaslapās izmēģināta. Jautājums, vai ir pacietība to meklēt? Bieži vien tā uzrakstīta administratīvajā vai Ministru kabineta noteiktajā valodā, kas cilvēkiem patiesībā neko nepalīdz. Reemigrācijas koordinatori vienu gadu pastrādāja, un izrādījās, ka tas attaisnojas. Tagad ministrija no iekšējiem resursiem atrada naudu, lai šo projektu turpinātu saprotot, tas ir vērtīgi.

Kādā no intervijām Jūs atgādinājāt par daudz kur dzirdēto: "Cilvēki citās valstīs ir smaidīgāki un draudzīgāki." Vai, atbraucot mājup, jāpiedzīvo kultūršoks, redzot ignas sejas, atgrūdošu attieksmi?

-Situācija mainās, kaut gan joprojām nākas dzirdēt stāstus par drūmām sejām.

Vai taisnība, ka 40% atkal kravā koferus un atgriežas ārzemēs?

-Tie ir 2016.gada pētījuma skaitļi. Un tie nav veci skaitļi, šī tendence vairāk vai mazāk saglabājas.

Kāda ir recepte, lai situāciju mainītu?

-Pirmkārt, gribētos uzsvērt, ka līdz ar neatkarību mēs ieguvām arī pārvietošanās brīvību. Tas īstenībā ir pluss, jo neesam kā dzimtcilvēki, kas iesprostoti aiz dzelzs aizkara. Redzēt pasauli un apgūt citu pieredzi ir svarīgi. Starptautiskie migrācijas pētījumi liecina, - ja vēl pirms 20-30 gadiem pārsvarā aizbrauca cilvēki ar zemāku izglītību, ar zemākām algām, tad mūsdienās pieaug augsti kvalificētu cilvēku migrācija. Nav tik traki, ka aizbrauc un atbrauc. Svarīgāk ir tas, lai neaizbrauc pavisam un neatgriežas. Receptes nav.

Kā nav? Zinātniekiem nav?

-Nu teiksim tā, - acimredzot atalgojumu līmenis un dzīves kvalitātes līmenis vai dzīves iespēju līmenis ir noteicošs. Tomēr pētījumi liecina, ka visi, kas atgriežas, lielākoties atgriežas nevis naudas dēļ, bet tāpēc, ka viņiem kaut kā pietrūkst... Radu, draugu, valodas, dzimtenes. Tie drīzāk ir emocionāli un ģimeniski iemesli, nevis nauda. Tomēr nauda ir svarīga, lai pēc atgriešanās paliktu. Būtiski, ja Latvijā atrod pietiekami labi apmaksātu darbu, tad projām neraujas. Neaizmirsīsim, ka rietumos dzīves dārdzība un izmaksas ir daudz augstākas. Un tad tas tīrais ieguvums, ja ir labi apmaksāts vai pietiekami labi apmaksāts darbs šeit, kas nemudina doties projām.

Kādā no intervijām izskanēja informācija, ka ilgstošā laika posmā Īriju atstājuši apmēram 10 miljoni emigrantu, kuri tagad veido vairāk nekā 70 miljonus lielu diasporu. Pētījumā ir minēts, ka kopš 2004.gada Īrijas valdība Emigrantu atbalsta programmai atvēlējusi 158 miljonus eiro. Komentējot šos skaitļus, jūs savulaik teicāt, ka Latvijai jāatrod savs modelis. Kā veicas meklējumos?

-Īrija ir īpaša. 19.gadsimtā ar to kartupeļu badu izbrauca miljoniem īru. Tagad uzskata, ka ārpus Īrijas īru ir vairāk nekā pašā Īrijā. Viņiem ir cits mērogs, un tie miljoni, kurus iegulda diasporā, ar uzviju atnāk atpakaļ. Mums nebūs gluži tā...

Kā motivēt diasporu nezaudēt saikni ar dzimteni?

-Galvenais nezaudēt savu identitāti. Pētījumi liecina, ka bērni asimilējas ārpriekšējā ātrumā. Īstenībā tagad, ko redzam par reemigrantiem runājot, daudzi atgriežas tajā brīdī, kad bērni ir piedzimuši vai viņiem jāsāk iet skolā. Viņi redz, cik ātri bērni zaudē latviešu valodu. Pirmie pētījumi man ir par diasporu pēc Otrā pasaules kara. Var redzēt, kā modelis atkārtojas. Vienā brīdī bērni paziņo: "Mamma, tu te viena pati runā šitādā divainā

Baiba Bela. Profesore uzskata, ka ir vērts braukt prom ar domu, ko es tur iemācišos: "Jārūpējas, lai cilvēku galvenais motīvs, braucot uz ārzemēm, ir nevis peļņa, bet zināšanas un pieredze. Latgale ir jākopj, un izskatās, ka latgalieši to var!"

valodā. Es nerunāšu vairāk latviešu valodā."

Kāda ir tendence – pozitīvā vai negatīvā virzienā?

-Ja pēc krīzes divi gadi bija ar lielu izbraukušo skaitu, tad tagad tomēr tas samazinās. Šobrīd tas ir nostabilizējies, šķiet, plus-mīnus 17 000. Pozitīvi tas, ka atbraucēju skaits iet uz augšu. Gatavojoties ekspedīcijai ar Janīnu Kursīti, paskatījos iedzīvotāju dinamiku Preiļi un Līvānu novados. Tur arī ir līdzīgi – ap simts katru gadu aizbrauc, tomēr ļoti daudz arī atgriežas.

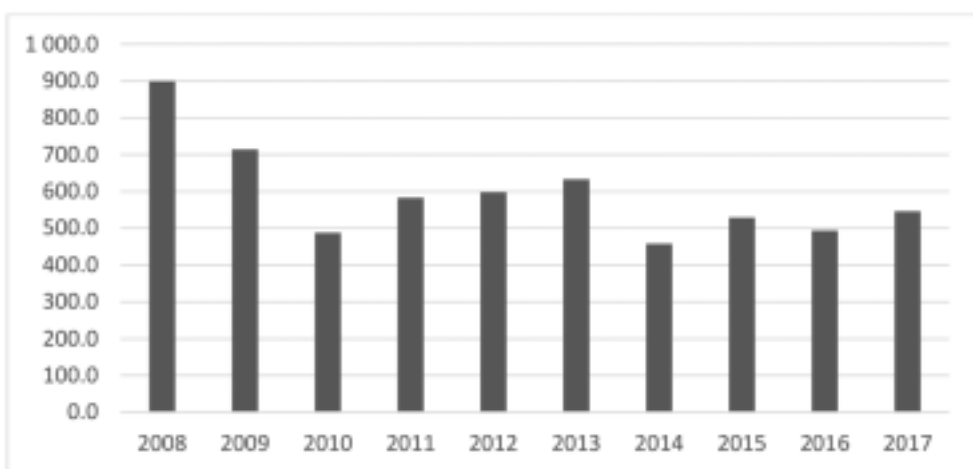
Priecē, ka jaunieši, kuri strādā ārzemēs, nereti laulājas un precas Latvijā...

-Tas ir diasporas tūrisms, kad brauc šeit precēties, svinēt lielās dzimšanas dienas.

Diasporas naudas pārvedumi uz Latviju, pēc Latvijas Bankas aplēsēm, 2017.gadā sasniedza 818 miljonus eiro...

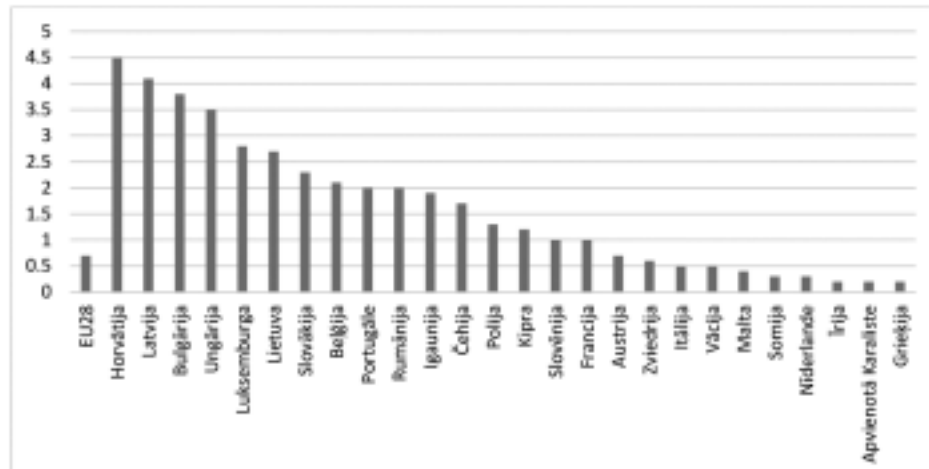
-Diasporas ieguldījums ir reāls un iespējams. Cilvēki aizbrauc, nopelna naudu, iegādājas šeit īpašumus, uztur vecos īpašumus, nomaksā nekustamā īpašuma nodokli utt. Tāpat medicīnas tūrisms. Daži pārmet, ka tautieši atbrauc, lai saņemtu lētus medicīniskos pakalpojumus. Nav jau tā, ka viņi iet tikai pēc valsts apmaksātiem pakalpojumiem. Viņi iet pie maksas ārstiem. Plašākā mērogā būtu vairāk jādomā, kā veicināt sadarbību un pieredzes apmaiņas programmas, tostarp kontaktu apmaiņu arī zinātnē.

Diasporas pārvedumi uz Latviju, milj. EUR

Avots: Eurostat (2017)

Diasporas pārvedumi % no IKP (2017.g.)

Avots: Eurostat (2018)

No pētījuma izriet, ka zinātnē 82% diasporas zinātnieku saskata sadarbības iespējas ar zinātniekiem Latvijā, bet tikai 51% šādu sadarbību pēdējo divu gadu laikā ir īstenojuši, turklāt tikai 14% bijusi cieša sadarbība...

-Varētu būt labāk. Sociālās un humanitārās zinātnes saites ir diezgan ciešas, lielā mērā pateicoties tam, ka ir Baltijas studiju konferences divos gados reizi Eiropā un Amerikā kopš 1967.gada. Tur ir satiklojušies diasporas zinātnieki, kuriem pēc neatkarības atgūšanas pievienojās arī Latvijas zinātnieki. Saītes ir labas, turklāt tur ir liels potenciāls. Jāatzīst, ka viens otrs Latvijas zinātnieks nereti jūtas apdraudēts konkurences dēļ. Bet tas jau ir labi...

Baidāmie izjaukt savu komforta zonu?

-Gribētu domāt, ka tā ir dominējošā tendence.

Gribētu, bet kā ir?

-Redziet, tādas aptaujas, ko Latvijas zinātnieki domā, īsti nav. Tur, protams, ir risks, ka, uzdodot konkrētus jautājumus, saņemsiēt vēlamo atbildi, nevis isto. Tas mums ir nākotnes plānos - noskaidrot, vai diasporas zinātniekiem ir pamats domāt, ka Latvijā ir noslēgta kliķe, kas citus nelaiž iekšā. Domāju, tik traki nav.

Vai valstij talantīgākajiem jauniešiem nevajadzētu piešķirt mērķstipendijas, lai studētu izcilākajās pasaules universitātēs un pēc tam viņi atgrieztos dzimtenē?

-Valsti, šķiet, nav šādas atbalsta politikas. Stipendijas var saņemt no mecenātiem. To noteikti vajag. Piemēram, Ķīna, Japāna un citas Āzijas valstis iegulda lielu naudu, lai viņu talantīgie jaunieši studētu izcilās pasaules augstskolās. Svarīgi, lai talanti nonāk visauglīgākajā augsnē, kas var iedot vislielāko intelektuālo atspērienu dzīvē. Tas atkarīgs no politiskās gribas, jo Latvijā tā lielā problēma ir tuvredzība domāšanā. Teiksim tā, -ko var ātri pārdot, lai fiksi dabūtu naudu. Principā ieguldījumi izglītībā atmaksājas ar 10, 15 un 20 gadu nobīdi. Tomēr tās valstis, kuras vēlas dabūt inovāciju izrāvienu, pie tā piestrādā. Ja Latvijā pamatizglītības līmeni varbūt ir pārmaksāts, tad augstākās izglītības līmeni ir viens no zemākajiem finansējumiem, kā Pauls Stradiņš saka: "Zinātnes līmenis ir daudz par labu, cik naudas tam atvēl valsts."

Pētījumā "Diasporas ieguldījums Latvijā un tā

apzināšanas iespējas" ir atsaucē uz 2016.gadā veiktu aptauju, kurā tikai 43% Latvijas iedzīvotāju piekrita, ka ārzemēs dzīvojošie latvieši varētu dot nozīmīgu ieguldījumu Latvijas attīstībā...

-Tas jau ir labi. Nesen starptautiskajā pētījumā secināts, ka tikai 12% tic zinātnē. Pērn pētījumā par diasporas ieguldījumu dažādās valstīs sapratu, cik dažādi var būt sadarbības tīkli, kanāli un veidi.

Kas vēl pārsteidza?

-Tas, ka ir tik maz, ko izmērīt. Zinātniekiem vajag visu izmērīt. Pasaulē ir bagātas valstis, kurām ir lielākas diasporas un lielāki resursi, tomēr ar diasporas ieguldījumu mērīšanu tās neaizraujas. Tas, iespējams, ir pārāk dārgi un laikietilpīgi.

Kā pārliecināt, piemēram, onkuli-skeptiķi, kurš nenovērtē diasporas ieguldījumu savā dzimtenē?

-Onkulim ieteiktu izskolot bērnus labā Eiropas augstskolā. Viņi atgriezīsies un sāks kādu darbu, kuru bez aizbraukšanas nebūtu ne sākuši, ne izdarījuši. Nu, labi, varēja pelnīt šeit minimālo algu vai aizbraucot pelnīt labu algu, uzturēt Latvijā māju, maksāt nekustamā īpašuma nodokli, atbraukt reizi gadā ar visu ģimeni un kārtīgi atpūsties.

Kas jā dara, lai nepazaudētu saikni ar tautiešiem ārvalstīs?

-Jāatbalsta jau esošās saites, kas ir. Tāpat ir ļoti jāatbalsta bērnu izglītība, veidojot bērnu skoliņas, kur iespējams apgūt un pilnveidot latviešu valodu.

Kam, Jūsaprāt, tas ir jāfinansē?

-Latvijas valstij... Ja cilvēkam tur ir vairāki bērni un algas tur arī vairs nav kosmiskas, tad viņiem grūti, lai nezaudētu dzīves kvalitāti, apmaksāt skolu, skolotājas darbu un transporta izdevumus. Daudzās valstīs, tostarp arī Latvijā, to sāk darīt - organizēt bērnu vasaras nometnes. To ir vērts atbalstīt, kad bērni 2-3 nedēļas dzīvo Latvijā, runā dzimtajā valodā. Tāpat vajag regulāri sarakstīties ar saviem radiem un draugiem ārzemēs, aicināt viņus ciemos un braukt ciemos pie viņiem. Lūdzu, runājiet ar saviem bērniem latviski! Pieļauju, ka daļa jaunās diasporas ir apvainojusies uz Latvijas valsti.

Kāpēc?

-Kaut kas šeit, lai atgrieztos, nav nodrošināts. Darbavietu ir tik, cik ir. Ekonomikas uzrāvienu bez labas izglītības uztaisīt tomēr nevar.

Kādu iemeslu dēļ cilvēki atgriežas?

-Tā ir Latvijas daba, kas ir tīra. Otrkārt, novērtē pārtiku. Treškārt, mierīga vide, drošība bērniem. Ceturtkārt, ārpuskolas aktivitāšu iespējas.

Kāpēc diaspora ir vērtība?

-Protams, tā ir vērtība. Baidos būt banāla, tomēr uzskatu, ka katrs latvietis ir vērtība, lai arī kur viņš būtu. Vērtība ir arī tādā ziņā, kā Krišjānis Valdemārs, veidojot jurskolas, teica: "Latviešiem jābrauc pasaulē!" Tagad arī braucam... citādā veidā apgūt zināšanas. Tiesa, ne viss svešais mehāniski ir jāpārņem. Jāpārņem labais. Cēsis ir viens no pozitīvajiem piemēriem. Cēsu pašvaldība aktīvi apzina pasaulē esošos cēsiniekus. Tas ļauj cēsiniekam tūlāmā sajūties Latvijā vajadzīgā. Nereti cilvēki saka, ka nejūt, ka Latvijai ir vajadzīgi. Attieksme ir viens no iemesliem, kāpēc atbraucot izvēlas aizbraukt. Jāmaina domāšanas paradums.

Kā veicināt šo procesu?

-Runājot, diskutējot un labos piemērus popularizējot.

Vai zinātniekiem diasporas jautājumā ir vēl ko pētīt?

-Ļoti daudz ko. Gribētos īstenot izmaiņu nesošu projektu - nevis pētīt, piemēram, sadarbību, bet uzreiz to arī veidot. Tas ir lēnāk un grūtāk, bet, iespējams, radīs reālas pārmaiņas. Šobrīd uzskāms pētīt talantu migrāciju.

Kādi ir pirmie secinājumi?

-Tā ir saucamā plūstošā jeb pārrobežu migrācija. 15-17% emigrantu ir tādi, kas intensīvi ceļo starp Latviju un ārvalstīm. Piemēram, trīs nedēļas ir Islandē un divas - Latvijā. Negaidiet, ka kaut kāds jums kaut ko atnesīs. Pārsteidz stāsti, ka, piemēram, Īrijā godprātīgi strādā, bet, atgriežoties Latvijā, dzer uz nebedu.

Kāds iemesls?

-Nezinu. Katram ir jāatrod savas laimes formula. Par cilvēku aizbraukšanu nevajag krist panikā. Vairāk jādomā, ko mēs šeit varam darīt, lai, cilvēkam atgriežoties, vide ir tāda, kas neatstumj, lai gribas atgriezties. Arvien vairāk cilvēki novērtē to labo, kas Latvijā ir. Tāpat mums jānovērtē tas, ka no 190 valstīm attīstības ziņā esam pirmajā piecdesmitniekā. Mēs nevaram ātri ielēkt attīstītajā kapitālismā no vēlna sociālisma.

Ko ieteiktu latgaliešiem?

-Lepoties ar dzimto pusi un ieguldīt spēku un enerģiju, to kopjot un uzturot, arī latgaliešu valodu. Otrkārt, jo mazāk cilvēku, jo ekonomikai grūtāk attīstīties. Katram par to jādomā, jo no malas klāt neviens neko nenesīs. Negaidiet Laimes lāci!

Saruna

Cik viegli vai grūti saglabāt latvisko identitāti?

Martā par Eiropas Latviešu apvienības (ELA) jauno vadītāju ievēlēja ELĪNU PINTO. Jautāta, kādi ir ELA nākotnes plāni, darbības virzieni, E.Pinto atgādināja, ka Eiropas Latviešu apvienība šajos gados sasniegs cienijamo 70 gadu sliekšni un šobrīd jau pulcē 25 aktīvas latviešu biedrības Eiropā - no Norvēģijas līdz Spānijai un Gruzijai.

Kopš marta Jūs esat Eiropas Latviešu apvienības (ELA) vadītāja. Kādi ir nākotnes plāni, darbības virzieni?

-Lēšam, ka Eiropā ārpus Latvijas dzīvo ap 250 tūkstoši Latvijas cilvēku, kas ir gandrīz tikpat, cik visā Latgalē. Atbalstām šo biedrību savstarpējo pieredzes un informācijas apmaiņu, sadarbību. Vienlaikus ELA aktīvi pārstāv šo "piekto novadu" arī Rīgas iestāžu gaitenēs, un esam ieguvuši labus sadarbības partnerus gan Rīgā, gan reģionos - iestādes, nevalstiskās organizācijas, medijus, uzņēmējus. Tas nozīmē, ka ELA uzdevums ir rosīgi darboties gan ar skatu uz Latviju, gan pašā diasporā, lai tuvinātu mūsu cilvēkus Latvijai un iesaistītu pēc iespējas daudzus kopīgās aktivitātēs, kuru motīvs ir Latvija un latviešu valoda.

Strādājam trīs galvenajos virzienos: identitāte, kas ietver latviešu valodu, latvisko izglītību un kultūras kopšanu; ieguldījums - kas ietver ārvalstīs dzīvojošo Latvijas uzņēmēju, nozaru profesionāļu, zinātnieku, pētnieku un studentu sadarbību, arī atbalstu Latvijas uzņēmēju eksporta veicināšanai, un, protams, reemigrācijas izvēļu atvieglošanu; un trešais darba virziens ir iesaiste, kas skar diasporas dalību vēlēšanās, biedrību un mediju darba stiprināšanu, jauniešu līdzdalību norisēs.

Kas tautiešus ārzemēs mudina sanākt kopā, risināt problēmas?

-Visbiežāk cilvēki pulcējas, lai kopā dziedātu, dejotu, baudītu kinofilmas vai sporta mačus - jo tas ļauj izjust to vienojošo kultūrstīgu, latvisko estētiku, arī humoru, un izjust lepnumu par mūsējo sasniegumiem. Ļoti daudzi iesaistās latviešu biedrību darbā, vēloties bērniem kopā mazotnes dot iespēju apgūt latviešu valodu. Latvietim patīk sanākt kopā pozitīvās lietās, bet problēmas risinām vienatnē vai purpinot sociālajos tīklos.

Tas gan nereti liedz kopīgiem spēkiem veidot pozitīvas pārmaiņas. Varbūt arī tāpēc dažbrīd saskārāmies ar pretestību vai neizpratni, Eiropas Latviešu apvienībai uzņemoties ar valdību un Saeimu risināt ne tik vienkāršus, bet diasporai svarīgus jautājumus, kas saistīti ar nodokļiem, pensijām, dzīvesvietas deklarēšanu. Bet gandarījumu dod apziņa, ka šis ieguldītais brīvprātīgais darbs izdošanās gadījumā atvieglo ikdienas saikni ar Latviju; turklāt mums ir izdevies arī ieviest tādus jauninājumus (piemēram, vienkāršota pasta balsošana pašvaldību vēlēšanās), kas varēs būt noderīgi arī Latvijas novadiem.

Man šķiet svarīgi arī labāk iesaistīt kopējā sadarbībā tos Latvijas cilvēkus ārzemēs, kuru dzimtā valoda nav latviešu, bet gan krievu, ukraiņu, poļu vai cita. Latvija mūs vieno, un ir vērts radīt atvērtu vidi kopīgu ieceru īstenošanai. Tas nozīmē, ka biedrībām ir svarīgi dažādot savu darbu - tradicionālās kultūras aktivitātes bagātinot ar sportu, kino, profesionāļu tīklošanos, talkām, kas piesaista mūsu cilvēkus neatkarīgi no dzimtās valodas. Tāpat 18.novembra svētki ir ļoti vienojoši un saliedējoši. Kad vadiju Luksemburgas latviešu biedrību, šī pieeja palīdzēja mums iesaistīt savās aktivitātēs lieliskus cilvēkus no Latvijas, kas sākotnēji nebija jutušies gaidīti vai ieinteresēti "latviešu lietā".

Cik viegli vai grūti saglabāt latvisko identitāti un kā to vislabāk izdarīt?

-Man ļoti patīk jūsu laikraksta nosaukums - "Vaduguns". Var teikt, ka arī latviskās piederības sajūtas saglabāšanai ir svarīga vaduguns - kad pat no liela attāluma, arī dzīves likločos redzam Latviju kā mūsu vecāku, mūsu pašu un mūsu bērnu zemi. Savu piederību Latvijai, latviskajam katrs varam apliecināt gan lielākās, gan pavisam mazās lietās - kaut vai ar piespraudīti Latvijai nozīmīgās dienās vai, vēl labāk, ar kādu pozitīvu darbu dzimtajā vietā labā. Ja Latvijā latviskais ir visapkārt, pat gaisā, ko elpojam, ārzemēs tajā ir jāiegulda laiks un enerģija - kaut vai, piemēram, lai bērni apgūtu un iemilētu latviešu valodu visā tās krāsainībā. Man pašai jautā ģimenē aug četrgadīga meitiņa un piecgadīgs dēliņš, un ļoti daudz laika pavadām, lasot grāmatīņas un komiksus latviski, braucot pie brālēniem un māsīcām Latvijā un galvenais, sarunājoties un spēlējoties latviski - vecākiem, kuri ir aizņēmti, ne vienmēr tam pietiek spēka un laika. Bet tas ir tā

Elina Pinto. Zīmīgi, ka nesen viņa kļuva par prezidenta Egila Levita padomnieci modernas valsts un ilgtspējības jautājumos.

vērts - dzirdēt savu bērnu raiti sarunājoties ar vecvecākiem un stāstot anekdotes latviski.

“Projektu finansē/ līdzfinansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

* Turpinājums 10.lpp

Saimniecībā piesaistīs tūristus

Zirgi – sirdslieta kopš bērnu dienām

Lauku sēta ar iekoptu vidi, dzīvās radības un atpūtas dažādību daudziem ir sapnis, bet Šķilbēnu pagasta piemājas saimniecībā "Vitolīni" tā ir ikdiens. Jau ceļmalā uzmanību piesaista sakopjušie ozoli, pašu rokām no koka darināta mājvietas norāde kopā ar neparastu pastkasti un, protams, poniji un zirgi, kas ganās māju tuvumā.

Ienākot pagalmā, pamanām vairākus kaķus, divus suņus, turpat netālu vistas sauc kopā savus cālēnus... "Pie mums ir kā zooloģiskajā dārzā," smeļ saimnieks VIKTORS SOBOLS. Ieejot pamatīgajā mājā, kas mantota no vectēva, dzirdama papagaiļu čivināšana. "Papagaiļus paņēmām bērniem. Sākumā viens zils papagaiļis pats ielidoja pagalmā, tad, lai nebūtu skumji, iegādājāmies viņam draudzeni. Tagad ir palikuši tikai divi papagaiļu puikas – Pičs un Pēcis," stāsta Viktors. Kopā ar sievu Gunitu viņiem ir trīs bērni – meita Sintija dzīvo Balvos, lielais dēls Raimonds vasarā aizbraucis uz Dāniju pastrādāt celtniecībā, mājās palicis vien pastarītis – 8-gadīgais Kristeris. Viņš ir lielākais palīgs darbā pie putniem un dzīvniekiem, īpaši draudzīgas attiecības viņam ir ar ponijiem Salliju un Patriku, kas iegādāti pēc Kristera lūguma. "Zirgi man ir miļi kopš bērnu dienām. Kad biju jaunāks, patika laist zirgu auļos, nevis sēžot seglos, bet stāvēt kājās. Vienmēr saimniecībā bija kāds zirgs, tagad mums ir šķirnes ķēve Bonija, ērzelis Jurka un seniors, 23 gadus vecais Māršals, kurš vēl turas gana braši, nepateiksi, ka vecs," stāsta saimnieks.

"Vitolīnos" apstrādā 65 ha zemes platības, ko izmanto lopu ganībām un lopbarības sagatavošanai ziemai, daļā audzē zirņus un zirņauzas, miežus un auzas, kas, kā atzīst saimnieks, ja pārtrauks līt, šogad būs ļoti pavekušies. Siena sagādāšanu ir aizkavējis lietus, vēl vismaz puse pļavu jāpļauj. Labi, ka pašiem ir sava tehnika. Tā kā saimniecībā strādā četri traktori, kas pirkti par pašu līdzekļiem, tad katram no tiem pielikts savs agregāts. Daļa tehnikas – kombains, pļaujmašīna un vālotājs – iegādāti, izmantojot projekta līdzekļus. "Vitolīņu" pļavās ganās mierīgas, pieradinātas pie cilvēku klātbūtnes 20 Šarolē, Angus un Simentāles šķirnes ziditājgovis, ar teļiem kopā ir 37 gaļas lopu. Saimniecībā audzē arī aitas, kuru skaits pēdējos gados no aptuveni 70 samazinājies uz pusi. "Ar aītām nepatikšanas vien ir, lien ārā no aploka, viņām vajag daudz uzmanības jēru dzimšanas laikā. Nevaram katru jēru pieskatīt," atzīst Viktors.

Sallija kopā ar saimnieci. Viņa pārstāv Šetlandes šķirnes ponijus. Mēneša beigās Sallijai gaidāms kumeliņš.

Vizinās tūristus. Saimniecībā lielie un mazie tūristi varēs ne vien apskatīt dzīvniekus, bet arī pavizināties ar ponijiem un zirgiem, izmantojot seglus, ratus, karieti vai kamanas. Karieti, ar kuru drīzumā varēs vizināt tūristus un citus interesentus, Viktors kopā ar dēliem iesāka gatavot ziemas brīvajos brīžos.

Bonija un Māršals. Zirgi ir saimnieku mīļoti un loloti, gaida, kad tiem atnesīs maizes rīcienu vai citu našķi.

Mājas norāde. Darboties ar koku un metālu Viktoram iemācīja patēvs. Iegūto prasmi, pieliekot klāt arī pacietību un izdomu, saimnieks liek lietā savā saimniecībā.

Mazs, bet ass. Ponijs Patriks spēj pārsteigt ar savu spītīgo raksturu un lielo dūšu. Viņš ne vien nebaidās no ērzelja Jurkas, bet iemanās tam iekost, izrādīt neapmierinātību, piesitot ar kāju pie zemes un raidot dažādas skaņas lielā zirga virzienā. Ja abus zirgus iejūgtus ratos laiž skrieties, tad ponijs, protams, negribēdams padoties, Jurku ātri vien apdzen.

Ganībās. Saimnieki dzīvniekus aprauga katru dienu, ir pamanījuši, ka govju tuvumā staigā arī meža zvēri – staltbrieži, mežacūkas, lapsas (tās gan vairāk skatās uz vistu pusi), āži un kazas. Pagājušajā gadā 100 m attālumā no mājām mednieki nošāva vilku māti. Govju barā pēc izteikti skaisti, uz augšu vērstiem ragiem un raženā auguma ir atpazīstama barvede Sniega. Citas govīs viņu respektē.

Draudzīgais Čapijs. Rudenī suņukam būs 10 gadu jubileja. Viņš ļoti satiek ar kuplo kaķu saimi, no lielā suņa Badija gan piesargās, ir draudzīgs ar lielāko daļu ciemiņu. Čapijs labprāt gana aitas – atliek vien pateikt, un aitu bars ir savākts vienkopus. Kad saimnieki sēstas mašīnā, suņuks vēro, uz kuru pusi brauks – uz pilsētu vai pie govīm. Ja viņi dodas pie govīm, Čapijs skrien līdz. Viņš nebaidās braukt mašīnā, traktorā, zirga mugurā un ratos.

Turas braši. Kristeris jūtas drošs un pārliecināts ponija Patrika mugurā.

Lappusi sagatavoja A.Socka, foto - A.Kirsanovs

Meklēšanā iesaista kinologus un helikopteru

Balvu novadā mežā apmaldās sieviete

Vasarā iedzīvotāji regulāri dodas mežā lasīt sēnes vai ogas pusdienu maltītei, krājumiem ziemas periodam vai vienkārši, lai atpūstos. Diemžēl 17. un 18. jūlijā Latgalē notika divas sēņotāju glābšanas operācijas, kad cilvēki apmaldījās un nespēja patstāvīgi atrast izeju no meža. Veicot plašus meklēšanas pasākumus, abas personas atrada un nodeva mediķu aprūpē.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes vecākā speciāliste KSENIJA BELOVA informē, ka 18. jūlijā Valsts policijas Balvu iecirknis saņēma informāciju no kāda iedzīvotāja, ka Balvu novadā, visdrīzāk, ir apmaldījusies 1956. gadā dzimusi sieviete. Sieviete pēdējo reizi tika redzēta iepriekšējā dienā ap pulksten 14, ieejot mežā Balvu pagasta Vaņķu ciemā, taču tā arī nebija atgriezusies nakšņot savā dzīvesvietā. Likumsargi nekavējoties izbrauca uz notikuma vietu, lai kopā ar citiem dienestiem uzsāktu kundzes meklēšanas pasākumus. Šādos gadījumos ļoti svarīga cieša dienestu sadarbība, lai, maksimāli ātri un efektīvi izmantojot katram pieejamos resursus, izglābtu pazudušo cilvēku. Šoreiz sievietes glābšanai tika piesaistīts arī Valsts robežsardzes helikopters, Valsts policijas un robežsardzes kinologi ar dienesta suņiem, kā arī būtisku atbalstu sniedza nevienaldzīgi iedzīvotāji. Plašu meklēšanas pasākumu rezultātā sievieti atrada, nogādāja drošībā un pēc tam arī nodeva mediķu aprūpē. Līdzīga situācija notika arī Ludzas novadā, kur 18. jūlijā mežā apmaldījās 1948. gadā dzimis sēņotājs. Arī šoreiz policisti sadarbībā ar Valsts robežsardzes kinologiem veica plašus meklēšanas pasākumus, operatīvi noskaidroja vīrieša atrašanās vietu un nodeva viņu mediķiem veselības stāvokļa pārbaudei.

Laikraksts "Vaduguns" aprunājās arī ar sievietes, kura apmaldījās mežā, vīru. Izrādās, ka viņa, meklējot izeju no meža, bija nogājusi krietnu gabalu – sievieti atrada apmēram 25 kilometrus no savas dzīvesvietas (teju Baltinavas pusē). "Tiklīdz sieva jau laiciņu neatgriezās mājā, nolēmu, ka ilgāk vilcināties vairs nedrīkst, un zvanīju policijai. Jāpiebilst, ka sieva iepriekš jau daudzus gadus devusies sēņot un nekad nebija apmaldījusies. Diemžēl šoreiz viss izvērtās citādāk. Tāpat jāatzīst, ka sieva līdzī nēpaņēma mobilo telefonu. Tā bija kļūda. Tādēļ, ņemot vērā šo gadījumu, aicinu visus, kuri dodas mežā, neaizmirst paņemt līdzī mobilo telefonu. Tas ir ārkārtīgi svarīgi," uzsver vīrietis.

Palīdz iestīgušajam policijas auto. Valsts policija pateicas iedzīvotājam, kurš sievietes meklēšanā Balvu novadā ar savu traktortehniku palīdzēja meža ceļā iestīgušajam dienesta transportlīdzeklī, kā arī vīrietim, kurš mežā pamanīja apmaldījušos sievieti un nekavējoties ziņoja likumsargiem par viņas atrašanās vietu.

Foto - ekrānsavīņš

Sēņosim un ogosim prātīgi!

Abi notikumi gan Balvu, gan arī Ludzas novadā ir ar laimīgām beigām, jo vīrietis un sieviete sveiki un veseli atgriezās mājās. Tomēr Valsts policija atkārtoti atgādina iedzīvotājiem, ka, dodoties sēņot un ogot, jābūt prātīgiem un jānodrošinās ar pašu nepieciešamāko, lai pēc iespējas ātrāk un veiksmīgāk varētu atgriezties mājās.

✓ Parūpējieties ne tikai par nazi un groziņu, kur salikt mežā salasītos labumus, bet arī par drošību, pabrīdinot līdzcilvēkus par savu prombūtni, atrašanās vietu un atgriešanās laiku.

✓ Nedrīkst aizmirst paņemt līdzī pilnībā uzlādētu telefonu saziņai, kā arī lejupielādēt Valsts policijas aplikāciju "Mana drošība", lai nepieciešamības gadījumā varētu nosūtīt savas koordinātas operatīvajiem dienestiem. Aplikāciju "Mana drošība" savā viedtālrunī iespējams lejupielādēt Google Play un Apple Store veikalos.

✓ Situācijās, kad vecāka gadagājuma cilvēki, kuriem nav mobila telefona, un personas, kurām ir nopietnas veselības problēmas, nolēmī mežā doties vienas pašas, kādam no līdzcilvēkiem būtu jānodrošina. Tā kopīgi tiktu pavadīta ne tikai pēcpusdiens, bet arī būtu iespēja parūpēties par šo cilvēku drošību.

✓ Cerībā atrast vairāk meža labumu, nevajadzētu doties dziļi mežā, bet gan sēņot vai ogot sev zināmās vietās vai netālu no meža celiņiem.

✓ Ja nu tomēr mežā gadījies apmaldīties, nevajadzētu krist panikā, bet mēģināt ieklausīties, vai apkārt dzirdama autotransporta skaņa, censties atrast meža celiņus vai klajāku vietu, kur nav lapotnes un ko var vieglāk pamanīt no augstuma. Ja iespējams, jāizveido no zariem vai citiem mežā atrodamiem materiāliem vārdu 'SOS' vai kādu citu apzīmējumu, tādējādi ziņojot par savu atrašanās vietu situācijās, kad meklēšanas pasākumos tiek iesaistīts helikopters.

Ugunsgrēks Balvos

Deg neapsaimniekota ēka

Foto - no personīga arhīva

Foto - A. Kirisanovs

Notikuma vieta. Pagājušajā ceturtdienā Steķentavas iedzīvotāji Balvos bija aculiecinieki ugunsgrēkam, kur Vidzemes ielā dega vienkāršs neapsaimniekota ēka un atkritumi 16 m² platībā. Ugunsdzēsēji glābēji izsaukumu uz notikuma vietu saņēma pulksten 22.12. Savukārt pulksten 23.57 ugunsgrēks tika likvidēts. Cietušo nav. Ugunsgrēka iespējamais iemesls – neuzmanīga rīcība ar uguni.

Kopumā tajā dienā, kad Vidzemes ielā izcēlās ugunsgrēks, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona brigāde saņēma septiņus izsaukumus: divus - uz ugunsgrēku dzēšanu, četrus - uz glābšanas darbiem, bet vēl viens izsaukums bija maldinošs.

Lasītājs pamanīja

Aicina automašīnas noparkot atbildīgi

Foto - no personīga arhīva

Garām netikt! Ar laikraksta "Vaduguns" redakciju sazinājās lasītājs, kurš aicina autovadītājus cienīt pārējos satiksmes dalībniekus un atbildīgi izvēlēties vietu, kur tiek noparkotas viņiem piederošas automašīnas. "Pagājušajā nedēļā braucu attēlā redzamajā vietā Balvos, Teātra ielā. Tomēr nevarēju tik garām divām automašīnām, no kurām viens auto (pa kreisi) bija noparkots nevis ceļa braucamās daļas malā, bet teju pa vidu tam. Jautājumu neaktualizētu, ja vien šajā vietā nebūtu jau vairākkārt saskāries ar gadījumiem, kad šādā veidā tiek novietoti stāvēšanai transportlīdzekļi. Attaisnojums nav arī arguments, ka automašīnas īpašnieks savu spēkratu šādi noparko tikai uz pāris minūtēm. Cienīsim viens otru!" aicina lasītājs.

Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

* Sākums 7.lpp

Cik viegli vai grūti saglabāt latvisko identitāti?

Zinātnieki secina, ka bērni ārzemēs ārkārtīgi ātri aizmirst dzimto valodu. Kas, Jūsuprāt, būtu jādara lietas labā?

-Svarīgākais ir vecāku izpratne par to, ka valoda ir vērtība, un arī metodisks padoms, kā pareizāk ģimenē kopt latviešu valodu daudzvalodīgā vidē. Tieši vecāku attieksme un ieguldītais laiks un pūliņi nosaka to, cik labi bērni pratis valodu. Svarīgi ir arī paplašināt diasporas skoliņu darbu un atbalstīt tās ar pielāgotiem mācību materiāliem, tāpat kā attīstīt tālmācības un skolēnu apmaiņas programmas, lai dotu tuvāku un tiešāku saskari ar latviešu valodas vidi.

Skeptiķi nereti kritizē aizbraucējus pārmetot, ka izpaliek nodokļi. Ko Jūs viņiem atbildētu? Vienlaikus Latvijas zinātnieku pētījums apliecina, ka daudzi ārvalstīs dzīvojošie būtu gatavi palīdzēt un iesaistīties vairāk, nekā viņi to dara šobrīd...

-Saprotu gan šo kritiku, gan arī cienu katra cilvēka brīvību izvēlēties, kur dzīvot. Jo patiesībā gan vieni, gan otri tiecas pēc labākā. Latvijai šobrīd tiešām ir svarīgs katrs nodokļu cents, jo tikai no tiem mēs spēsim celt algas, uzlabot veselības aprūpi, mazināt nedrošību, un tas ir svarīgi arī diasporai, jo mums Latvijā dzīvo tuvinieki, un tas palīdzēs arī pašiem pieņemt lēmumu par atgriešanos. Tāpēc arī valsts iegulda līdzekļus reemigrācijas veicināšanā - jo tas var atvest mājup cilvēkus, kas atkal aprūpēs dzimtās mājas, strādās vai arī ieguldīs tepat savu ārvalstīs nopelnīto pensiju. Tomēr jāapzinās, ka visi nekad neatgriezīsies, un arī promēsot liela daļa iegulda savus līdzekļus Latvijā - sūtot naudu saviem vecākiem un tuviniekiem gan iztikai, gan zālēm, gan izglītībai, gan arī pērkot Latvijas preces un pakalpojumus vai ziedojot. Svarīgi ir motivēt ārvalstīs dzīvojošos profesionāļus, uzņēmējus, zinātniekus sadarboties ar Latviju, lai sekmētu eksportu, piesaistītu investīcijas un inovācijas. Ar to arī strādājam.

Nereti izskan atziņas, ka ārzemju latvieši ārzemēs ir apvainojušies uz Latvijas valsti un valdību. Vai tas atbilst taisnībai?

-Patiesībā jau tādas vienas diasporas nemaz nav. Esam tik dažādi kā pati Latvija un tās sarežģītā vēsture. Līdz ar to nevar vispārināt par diasporu - tajā ir gan vēl uz Brazīliju emigrējušie veclatviešu pēcteči, gan trimdinieki un viņu ģimenes, gan jauni, apsviedīgi profesionāļi, gan darba cilvēki. Patiesība ir tajā, ka smagās ekonomikas krīzes laikā vai tās dēļ aizbraukušie cilvēki bieži Latviju atstāja, izmisuma dzīti, un tas atstājis tādu pat rūgtumu kā Latvijā palikušajos - jo šis bija smags trieciens gan daudziem personiski, gan mūsu sabiedrībai un valstij kopumā, un vēl tagad jūtamas krīzes sekas. Taču ikdienā tiekoties ar cilvēkiem gan diasporā, gan Latvijā, es redzu arī to sīkstumu un apņēmību, kāda mūsos slēpjas un ir ļāvusi daudziem atsperties. Un tad, kad cilvēks iegūst drošības sajūtu par savu un bērnu nākotni, jau raugā-

mies uz dzīvi un arī uz savu valsti pozitīvāk. Darbojoties latviešu biedrībās, satieku daudz ļoti gaišu, darbīgu un radošu cilvēku, kam Latvija ir mīļa un tuva.

Kā un vai Latvijas valstij būtu jāatbalsta sava diaspora?

-Es sacītu, ka tas ir vairāk sadarbības jautājums. No valsts puses ir svarīgi nešķiesties, bet gan skaidri saprast, kuras ir visas Latvijas stratēģiskās intereses, un tajās arī ieguldīt gan Latvijā, gan diasporā - kur vēl jo svarīgāka ir arī pašu diasporas cilvēku līdzdarbošanās un līdzieguldījums. Piemēram, latviešu valodas saglabāšana, izglītība ir viens no Latvijas būtiskajiem stūrakmeņiem, un te ir ļoti augstu novērtējams valsts sniegtais atbalsts diasporas skolu darbībai (sedzot mācību materiālu iegādi, arī telpu īri vai apdrošināšanu, skolotāju tālākizglītītošanos) - savukārt vecāki no savas puses ar mācību maksu atbalsta pārējo izmaksu segšanu. Vērtīgs ir arī atbalsts kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai, bērnu un jauniešu saiknes saglabāšanai ar Latviju, piemēram, nometnēm, kas ļauj iepazīt Latviju kā mūsdienīgu, zaļu un radošu zemi. Kādreiz, piemēram, Ārlietu ministrijas sniegtais atbalsts ar telpām vai nelielu sēklas naudu ir būtisks tam, lai darbu varētu sākt skoliņas un biedrības, kas pēc tam izaugs spēcīgākas un darbosies ar pozitīvu atdevi. Visās jomās arvien svarīgāk ir tas, lai diasporā mēs labāk pašorganizētos, stiprinātu arī savu biedrību finansiālo neatkarību un darbotos kā sadarbības partneri Latvijai vai pat kā tās atbalsta komanda. Ļoti daudzi cilvēki un organizācijas diasporā iegulda labdarībā ziedojot.

Kad un vai cilvēki plāno atgriezties Latvijā? Kā un vai mudināt emigrējušos tautiešus atgriezties?

-Katram no mums dzīvesstāsts ir atšķirīgs, un dažādi ir arī motīvi, kāpēc palikt ārzemēs vai atgriezties. Līdz ar to svarīgāk par kampaņveidīgiem mājup aicinājumiem ir mazināt praktiskos vai birokrātiskos šķēršļus tiem, kuri izvēlējušies atgriezties. Jēdzīgi ir arī nenoklusēt pozitīvos atgriešanās stāstus, kas palīdz izlemt. Svarīgi ir parādīt diasporas jauniešiem studiju un prakses iespējas Latvijā. Redzam, ka visbiežāk atgriezties vēlas jaunas ģimenes, kuras grib bērniem dot iespēju izaugt latviskā vidē, kā arī pensionāri, kuri nopelnījuši nelielu papildinājumu savai Latvijas pensijai un vēlas ar šo nelielo drošības spilvenu vecumdienas pavadīt Latvijā.

Jaunākais diasporas pētījums liecina, ka tautieši, atgriežoties Latvijā, piedzīvo adaptācijas problēmas... Un ģimenes, kuras domā par atgriešanos Latvijā, vērtē, kāda izglītība būs pieejama bērniem. Kā tas izskatās reemigrācijas kontekstā?

-Pārcelt visu savu dzīvi var būt sarežģīti pat no Balviem uz Rīgu vai Liepāju, kur nu vēl pēc ilgāka laika, kas pavadīts citā vidē - ar citām savstarpējās saskares paražām, cita veida administratīvo vai biznesa kultūru, bērniem cita veida skolās. Līdz ar to pat tad, kad atgriešanās dzinulis ir milzīga vilkme

MAF
Mediju atbalsta fonds

“Projektu finansē/
līdzfinansē Mediju
atbalsta fonds no
Latvijas valsts budžeta
līdzekļiem”

mājup, ilgas pēc dzimtā stūrīša un valodas, iekļaušanās ikdienas sadzīvē var nebūt viegla. Īpaša rūpe man ir par bērniem - šeit ir svarīgi stiprināt atbalstu ne tikai valodas prasmju apguvei, bet arī visas ģimenes psiholoģiskai sagatavošanai un atbalstam pēc atgriešanās. Lielais risinājums būtu mūsdienīgas iekļaujošas izglītības vides veidošana Latvijas skolās, kas spēj tikt galā ar bērnu dažādību un pielāgoties bērna vajadzībām, lai tās būtu saistītas ar invaliditāti, kādām citām grūtībām vai īpatnībām. Bet pagaidām reemigrējušajām ģimenēm tiešām ir svarīgs skolu atbalsts - jo diezgan daudz reemigrējušo pēc gada dodas atkal uz ārzemēm tieši tāpēc, ka bērni nav varējuši pielāgoties skolām. Svarīgi būtu arī veidot neformālu atbalsta tīklu bērniem - piemēram, mentoru veidā, un tā var būt arī pašas skolas iniciatīva, kas nemaksā neko, tikai pleca sajūtu.

Kāda ir recepte, lai stiprinātu saikni ar tautiešiem ārvalstīs? Ko šajā aspektā varētu darīt Latvijas mediji?

-Latvijas medijiem ir ļoti svarīga loma tajā, kā diaspora saskata Latviju - jo, dzīvojot ārzemēs, tieši mediji, īpaši digitālie, ļauj cilvēkam spriest par kopējo gaisotni, darba iespējām, politikas norisēm. Lasot medijos par daudzajām nebūšanām, mēs nevaram iziet savā nežāļā ievilkst krūtīs tā svaigumu un mieru, kas ļauj izjust Latviju dziļāk par mediju virsrakstiem un skandāliem. Vienlaikus arī pārlieka salkanība nepalīdzēs - mediju objektivitāte ir svarīga arī tāpēc, lai cilvēkiem, kas vēlas atgriezties, būtu arī reālistiska izpratne par to, kas notiek valstī un viņu novadā - lai nebūtu vilšanās. Rezumējot: medijiem, tostarp reģionālajiem un pašas diasporas medijiem, ir būtiska loma tajā, kā diaspora vērtē Latviju un kā cilvēki Latvijā vērtē diasporu.

Pētnieki ir vienprātīgi, ka jāstiprina izpratne, ka katrs Latvijas iedzīvotājs ir vērtība un globalizācijas apstākļos var līdzdarboties Latvijas veidošanā, lai kurā pasaules malā dzīvotu...

-Domāju, ka šis ir viens no pamatmotīviem mums visiem. Kā pāriet no šķeļojošiem pretnostatījumiem “zobs pret zobu” uz saliedējošo “plecu pie pleca” izjūtu. Šodien jau gandrīz katram no mums ir kāds tuvinieks, kurš dzīvo ārpus Latvijas. Līdz ar to vairs nav tik vienkārši norobežoties vai dusmoties uz “aizbraucējiem - nodevējiem”, jo diasporai ir mūsu draugu un radnieku seja. Labāk ir darboties kopā.

Sagatavoja E.Gabranovs

Mūsu dziesma

* Sākums 4.lpp

Kādas ir Tavas sajūtas, strādājot ar jaunajiem ģitāristiem (Vilis vada ģitāristu pulciņu Viļakā). Vai veidojas Viļakā jaunās paaudzes dziesmu autori, vai mūziķi - izpildītāji?

-Strādājot ar jaunajiem ģitāristiem, ir fantastiskas sajūtas. Es visus trīs ģitāristu kolektīvus uzteru kā vienu lielu komandu. Pats arī jūtos jaunāks, jo man ir brīnišķīgi bērni, ar kuriem vecs nevaru būt.

Jā, no Viļakas ģitāristu kolektīva veidojas jaunās paaudzes dziesmu autori un izpildītāji. Pats spēcīgākais ir Normunds Orlovs, kurš uzrakstījis daudzas dziesmas. Vēl gribu pieminēt Kristiānu Šaicānu un Jolantu Kuiko, kuriem vēl gan nav tik daudz dziesmu.

Cilvēku dzīves ceļi mēdz aizvest dažādos virzienos. Tu laikam nekad neesi devies tālos laimes meklējumos... Vai Tavām dziesmām iedvesma nākusi no vietas, kurā esi dzīvojis (un joprojām dzīvo), vai iedvesmas avots ir bijušas alkas pēc tālajiem apvāršņiem, veroties pa sava dzīvokļa logu?

-Tā nu ir sanācis, ka visu dzīvi esmu nodzīvojis savā šķīlbēnu pagastā, izņemot divus gadus padomju armijā, kur dienējot uzrakstīju sakaru bataljona neformālo himnu. Pārējās manas dziesmas ir radušās tepat - vietā, kur dzīvoju starp cilvēkiem un dabu. Protams, bija arī alkas pēc tālajiem apvāršņiem, bet tās pagāja secen.

Tavs novēlējums koncerta “Mūsu Dziesma” apmeklētājiem...

-Ja ir, ko rādīt, vajag rādīt, nebūties un roki ārdīt!

AINIS ŠAICĀNS, sporta un sabiedriskais darbinieks, muzikants. Dzimis 1950.gadā Susāju ciemā. Lielāko dzīves daļu dzīvojis Balvos. Grupas “Leijerkastnieki” vadītājs. Miris 2011.gadā.

Septiņi jautājumi par Aini Šaicānu grupas “Leijerkastnieki” ģitāristam Ivaram Kuprišam

Tu kopā ar Aini esi bijis praktiski visu “Leijerkastnieku” pastāvēšanas laiku. Kas bija Ainis “Leijerkastniekos” - līderis vai kolēģis, vienpatis dziesminieks vai sabiedrības dvēsele?

-Ainim piemata praktiski visas šīs īpašības. Katru no tām viņš prata izmantot atkarībā no apstākļiem.

Kad paiet laiks, nianses aizmirstas, bet paliek vispārīgās sajūtas par kādu notikumu vai laika periodu. Kādas ir sajūtas par pavadīto “Leijerkastnieku” laiku kopā ar Aini?

-Laiks kopā ar “Leijerkastniekiem” un Aini bija muzikāli piepildīts, un ir gandarījuma sajūta par paveikto. Visspilgtāk atmiņā, protams, palikušas uzstāšanās “Mikrofona” aptauju noslēguma koncertos televīzijas studijās.

Kuras dziesmas Tev personīgi šķiet vissaisstākākas no tām, kas radītas kopā ar Aini? Varbūt kādai ir stāsts par to tapšanu?

-No kompozīcijas viedokļa vislabāk, manuprāt, ir izdevušās dziesmas “Sīku viltību sevi” un “Litenei”. Ainis dziesmas *skeletu* parasti bija jau izdzīvojis sevi un izspēlējis uz akordeona, bet mums, instrumentālistiem, atlika to apaudzēt katram ar sava instrumenta izpildījumu.

Kas šķiet vissvarīgākais, ko Ainis meklēja mūzikā?

-Piederības sajūtu savai dzimtenei, dzimtai, vietām un cilvēkiem, ar kuriem kopā dzīvots un kas paliekošs paveikts. Domāju, mūzika viņam bija harmonijas avots.

Kā zināms, Aina dzimtā puse ir Viļaka, bet lielākā dzīves daļa pavadīta Balvos. Kā Tev šķiet - Ainis bija balvenietis vai Viļakas cilvēks?

-Gan, gan.

Par ko Ainis visvairāk runāja, piemēram, pārbraucienos uz uzstāšanās vietām?

-Ainis bieži vien klusēja. Es domāju, ka pirms spēlēm viņš iekšēji fokusējās, domājot par uzstāšanos.

Tavs novēlējums koncerta “Mūsu Dziesma” apmeklētājiem...

-Nāciet, atbalstiet vietējos radošos ļaudis!

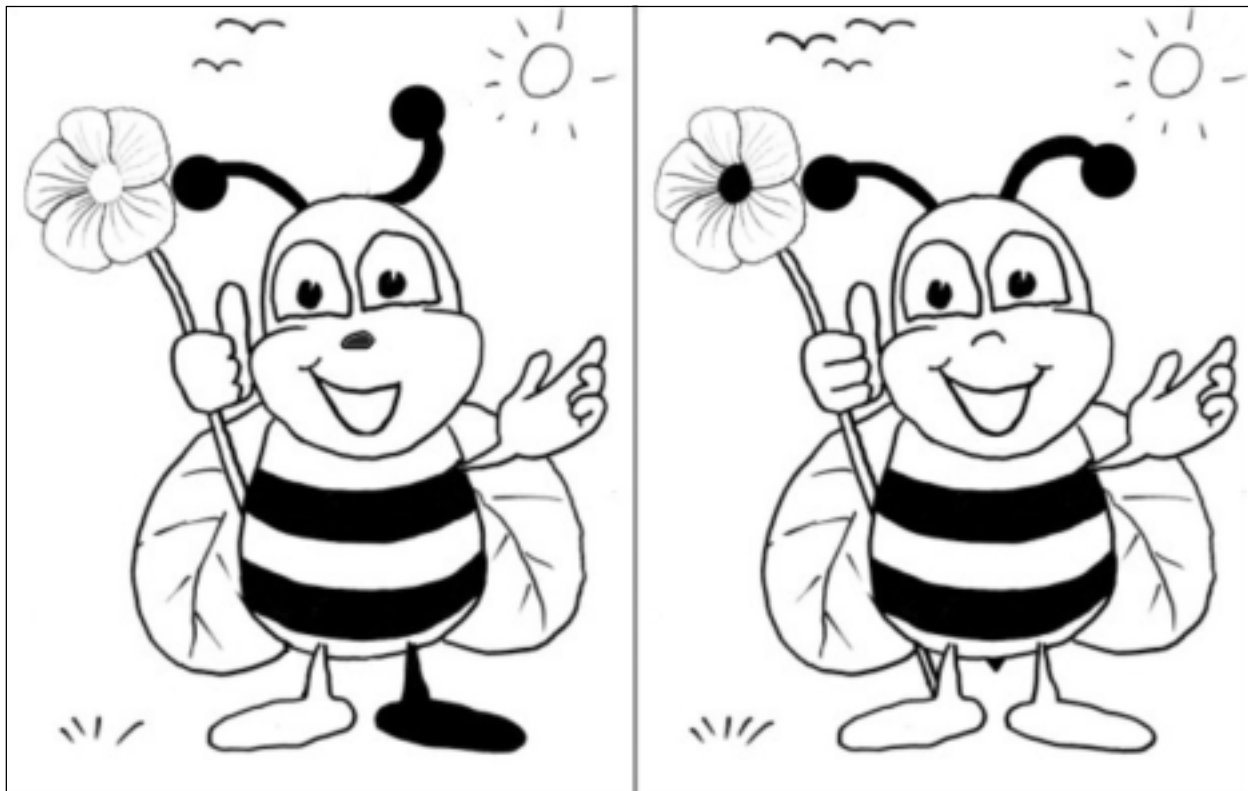
Sagatavoja M.Lāpāns

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.augustam.

7. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 17 pareizas atbildes. Konkursa "Vēriņā acs" 6.kārtā veiksmē uzsmaidīja ZANEI ZIEMELEI no Naudaskalna. Pēc balvas griezties redakcijā.

Jaunākie žurnālu numuri

Dari Pats

☞ Atpūtas stūris. Saimniece ilgi pretojās domai atteikties no vecā sakņu dārziņa – dilles, zemenes, pāris dobes ar gurķiem zem plēves utt. Bet ierobežoto privātmājas teritoriju labāk ziedot pilnvērtīgai atpūtai... Piedāvājam paraugu atpūtas stūra izbūvei dārzā no bruģētas terases izveides līdz moderna dizaina nojumei – saulesargam. Tas neizmaksā dārgi, viegli paveicams pašu spēkiem!

☞ Stikla margas terasei. Stikla margas nav pats lētākais risinājums, taču ļoti elegants un mūsdienu. Teicami iederas uz paaugstinātas terases, kur vēlaties saglabāt neaizsegto skatu uz apkārtni. Un tās ir drošas.

☞ Tests: augstspiediena mazgātāji. Kurš gan dzīvē nav spaidījis šļūtenes galu, mēģinot ūdens strūklu padarīt koncentrētāku un spēcīgāku? Jo strūklā ir spēks! Patiesībā vienīgais faktors, kam jāizpildās – jādzīvo privātmājā. Te vienmēr atradīsies, kur izmantot šo darbarīku – nomazgāt bruģi vai automašīnu, noskalot dārza inventāru vai dubļus no kalnu divriteņa pēc izbrauciena pa mežu.

☞ Plaukts kā akcents. Plauktam virtuvē jābūt īpaši praktiskam – ar lielu nestspēju, lai var droši uzlikt gan šķīvju kaudzi, gan dzērienu pudeles, gan trīslitru gurķu burku. Jebkurš sienas plaukts palielina lietderīgi izmantojamo platību. Tāpat var izmantot tā šķietami nelietderīgo apakšpusi – virtuves lietu piekāršanai, apgaismojuma izveidei. Mūsu virtuvē beidzamais bija īpaši aktuāli... Šā plaukta konstrukcija ir vienkārša. Visa konstrukcija tika darināta no ozolkoka, beigu apdarei izmantojot vasku (tonētu). Ozols vai cita koksne – tā jau ir gaumes, iespēju lieta...

☞ Rūsas tīrīšana ar elektrolīzi. Kopš brīža, kad cilvēce iemācījās iegūt un izmantot dzelzi, cīņa pret rūsu ir kļuvusi par mūsu ikdienas nodarbi. Izplatītākais veids ir rūsas noņemšana ar dažādiem mehāniskiem līdzekļiem: drāšu birsti un smilšpapīru, retāk ar smilšu strūklu, jo tas prasa aprīkojumu un telpu. Inovatīva un nepārspējama ir rūsas tīrīšana ar lāzera impulsiem, taču šī tehnoloģija mājas amatniekam nebūs pieejama. Bet ļoti demokrātiska un katram pieejama metode ir rūsas notīrīšana no metāla ar elektrolīzes palīdzību, kas ļauj iegūt pārsteidzoši labus rezultātus, īpaši, ja jānotīra sarežģītas formas priekšmeti vai tādi priekšmeti, kuriem nepieciešama delikāta tīrīšana, piemēram, restaurācijā...

☞ Betons: spožs, pulēts, patīkams uz tausti. Labam izskatam un patīkamas sajūtas uz tausti radišanai nevajag neko daudz – betona porainā virsma jānogludina un jāapstrādā ar kādu aizsarglīdzekli. Faktiski var izmantot visus tos pašus paņēmienus, ko lieto, piemēram, koka apstrādē. Betona vizuālo tēlu var viegli mainīt, vien nedaudz noslīpējot virsmu – noņemot cementa pelēko virskārtu, tiek atklāta virsmas struktūra. Divu vienādu betona lējumu nav, katra struktūra ir unikāla, izcili dekoratīva. Dekoratīvie apstrādes līdzekļi to var papildus akcentēt. Mitrumnoturība, nodilumizturība – papildu bonusi, ko sniedz viens vai otrs apdares līdzeklis. Jāizvēlas atbilstošāks, vadoties pēc vietas un ekspluatācijas apstākļiem. Tad vieglāka būs gan ikdienas uzkopšana, gan retāk vajadzēs atjaunot apdari...

Citādā Pasaule

☞ Ārsta patiesība satriec mītus. Saruna ar veselīga dzīvesveida kopēju Anatoliju Danilānu.

☞ Vējmietniņš, pret kuru slimības atduras. Augs palīdz aizdzīt bezmiegu un pieradināt dēmonus.

☞ Dzīves un alku donori. Vai līdz ar pārstādītiem orgāniem iespējams iemantot citu raksturu?

☞ Ars moriendi jeb Ceļvedis nāvē. Traktāts izskaidro pārveidi, ko tuvu nāvei piedzīvo cilvēks.

☞ Trešā reihā pazemes krātuve. Polijā "Sliekas" nometne, iespējams, glabā nacistu dārgumus.

☞ Ja Dievs ir, viņš ir tavās smadzenēs. Intervija ar publicistu un politiķi Daini Ivānu.

☞ Hallo no citpasaules. Izgudrotājs Tomass Edisons radīja arī aparātu sarunai ar mirušo gariem.

☞ Katrā numurā astrologa un numerologa prognozes, horoskops, sadzīves maģijas padomi, stāsti par divaino pasauli mums apkārt, kā arī noderīgas ziņas un grāmatu apskats.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15. augustam.

7. kārtā

	8			9				
		6			5	8	9	1
9	4		6	7		5		
	3		5	4				9
	1						4	
5				1	2		8	
		7		8	1		5	6
6	9	8	2			1		
				6			2	

Pareizas atbildes iesūtīja: V.Mancevičs, Z.Pulča, M.Pretice, D.Svarinskis, V.Gavrjušenkova, J.Pošeika, St.Lazdiņš, J.Voicišs, A.Ančs, A.Ruduks, S.Sirmā, M.Reibāne, A.Circene, V.Šadurska, I.Dzergača (Balvi), A.Dupuža (Viļaka), L.Ludborža (Alūksne), M.Keiša (Upīte), I.Homko (Medņeva), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), S.Petrova (Rēzekne), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts), Z.Ziemele (Naudaskalns), Mičule, J.Slišāne (Tilža), M.Bleive (Viksnas pagasts), B.Sopule (Vikсна).

6. kārtas uzvarētāja ir A.DUPUŽA no Viļakas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Meitene ar mēness auskaru. Iesūtīja Daidze Andersona.

Par jūlija labākās fotogrāfijas autori atzīta DAIDZE ANDERSONE ar fotogrāfiju "Meitene ar mēness auskaru", kas publicēta 23.jūlijā. Pēc balvas griezties redakcijā.

Apsveikums

Skrien gadi prom, Tev dodot gadu skaitu,
Ir tajos dzīvots, dejots, trakots, smiets,
Šiem gadiem netici un sevi jaunu turi,
Vēl jāveic viss, kas dzīves kausā liets.

Mīļi sveicam **Adolfiņi Loginu** skaidrajā dzīves jubilejā! Vēlam veselību, enerģiju, dzīvesprieku un Dieva svētību katru dienu.

Antoņina, Virgīnija, Jānis, Ināra

Pērk

Z.S "Strautiņi" iepērk **mājlopus**. Samaksa tūlītēja. Labas cenas. Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk **liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus**. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk **mājlopus**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20207132.

Pērk mežu ar zemi un cirsma. Tālr. 27876697.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirsma. Tālr. 29433000.

PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS. Cena no 1000-15000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26798171.

"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus. BIO liellopiem augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 62003939.

Pērk drašu žoga pinamo agregātu. Tālr. 20276618.

Piedāvā darbu

Z/S piedāvā darbu FORVARDERA OPERATORAM. Alga no EUR 900. Tālr. 29199067.

Vajadzīgs PAVĀRS un KONDITORS. Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 29476392.

Pateicība

Sirsniņš paldies meistaram Dainim Vēverim, Valentīnam Kokorevičam, Igoram Cvetkovam, Mārtiņam Rēdmanim, Viļakas domei, "Otems" pušiem un visiem, kuri palīdzēja jauna krusta izgatavošanas un uzstādīšanas darbos Viļakas katoļu kapos.

KAPU VECĀKĀ

Līdzjūtības

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne
Debesu plašumā mīt -
Ne zināt mums stundu, ne brīdi,
Kad dziesoša lejup tā krīt.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
sāpju brīdī **Rudītei Slišānei ar ģimeni un pārējiem tuviniekiem**, pavadot brāli **JĀNI** kapu kalniņā. Šķīlbēnu sociālās aprūpes mājas kolektīvs

Nav tādas jūras,
Bez krastiem, kas būtu,
Nav tāda mūža,
Kas bezgalīgs kļūtu...
Izsakām līdzjūtību **krustmātei Martai, meitām Lāsmai un Aivitai**, pavadot vīru, tēvu **PĒTERI JAUNDŽEIKARU** kapu kalniņā. Krustmeita Mārīte ar ģimeni Balvos

Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu,
Uz mūžību! Šalc egle, priede, bērzs
Tik kādā mājā, kādā istabā
Gan tavas balss, gan tavu soļu
trūks.
Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Martiņu, Lāsmu, Aivitu, mazdēlu Kristapu un pārējiem piederīgajiem**, pavadot **PĒTERI JAUNDŽEIKARU** mūžības ceļā. Aleksejevu ģimene Balvos

Sāp... neizsakāmi sāp,
Klusums ir mājās ienācis,
Gaismu mums nodzēsis,
Sāp... (V.Kokle-Liņiņa)
Izsaku dziļāko līdzjūtību **Irinai Jeremejevai**, pavadot **MĀMIŅU** mūžības ceļā. Vladislavs Barkovskis

Pierimst soļi, klusē domas,
Neskan mīļā mātes balss,
Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgi vēl pēc tevis sauks.
Izsakām līdzjūtību **meitai Irinai, mātai Aleksandrai**, uz mūžu atvadoties no **OLGAS JEREMEJEVAS**. Partizānu ielas 12.mājas kaimiņi

Atvadu asaras ziedos krīt,
Kad pa skuju taku mūžības ceļos
Starp zemi un sauli, mīlestībā
starojoša,
Aizej tu, mana mīlotā māt...
Kad acis asaru pilnas, kad brīdis tik smags, klusa un patiesa līdzjūtība **dēlam Raitim un tuviniekiem**, pavadot mūžības ceļā **MARIJU ANDRONOVU**. Irmīna, Laima, Maruta, Andris, Zigfrīds, Jānis un Samohvalovu, Tišanovu, Klimoviču ģimenes

Kad vakaram tavam neaust vairs
rīts,
Kad mūžības gājiens tev iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **MARIJAS ANDRONOVAS tuviniekiem**, viņu pēdējā gaitā pavadot. Bijušie Vientuļu RKP kolēģi

Es paņēmu līdzī vien saujiņu balta
vēja...
Ap saknēm to višu.
Un atstāšu elpu uz palodzes,
tur, tai grāmatā, rau...
Es akmeni, puķē un papīra lapā
būšu,
Sev paņēmu līdzī vien saujiņu
balta vēja... (A.Rancāne)
Mūsu patiesas līdzjūtības vārdi **Raitim**, mammai **MARIJAI ANDRONOVAI** aizejot mūžībā. Skotku, Prokofjevu, Bratuškinu, Sarmītes un Initas ģimenes

Kāpēc ātri aiziet dziesma,
Kāpēc pēkšņi nāve skauj,
Kāpēc gulda zemes klēpī
To, ko darbs un dzīve sauc?
Kad māte, māsa
MĀRA ANDRONOVA aiziet Dieva valstības ziedu dārzos, mūsu visdziļākā līdzjūtība **Raitim Andronovam un pārējiem tuviniekiem**. Z/S "Stārķi"

Mūsu laiks ir tik īss -
Mūžu vēji šalc apkārt un pāri.
Kas gan zina to brīdi,
Kad atskanēs likteņa balss... (J.Sirmbārdis)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Stanislavam Mickevičam, TUVU CILVĒKU** zaudējot. Raiņa ielas 39.mājas 3.ievejas kaimiņi

Pateicības vārdi
Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".
Piederīgo vissirsniņākais **PALDIES** Valsts policijai, kaimiņiem, visiem, kuri iesaistījās 18.jūlijā pazudušās sievietes meklēšanā.

Dažādi

VIĻAKAS pamatskolā B kategorijas kursi. Tikšanās 25.jūlijā plkst. 17.00. Vasaras atlaides. Tālr. 22520266.

Organizē ekskursiju uz **BALTKRIEVIJU** 20.-22.septembrī. Tālr. 29107268.

Zāles smalcināšana ar minitraktoru. Tālr. 26512307.

Zāles pļaušana ar trimmeri. Tālr. 22044458.

M.Silaunieces ĢĀP ikgadējā atvaļinājumā 22.07. - 18.08.2019. Aizvieta ģimenes ārste dr. S.Semjonova.

Smalcina ar 2,8 m smalcinātāju, pļauj ar 2-disku pļaujmašīnu. Tālr. 29165808.

Sniedz pļaušanas - smalcināšanas pakalpojumus. Tālr. 29154177.

Piegādā smilti, granti, šķembas (dažādas frakcijas). Ceļu remonts. Tālr. 29208179.

Pārdod

Skaldīta malka ar piegādi, 4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod **MTZ** šauro riepu ar disku. Tālr. 25637023.

Pārdod graudu tīrāmo mašīnu ar vienfāzu elektromotoru. Tālr. 20209602, 28642889.

Pārdod 2-istabu dzīvokli. Tālr. 22494284.

Pārdod 1-istabas dzīvokli ar daļējām ērtībām. Tālr. 26372681.

Lēti pārdod tumši brūnu 4-durvju skapi ar antresolu. Tālr. 26859744.

Pārdod **Mazda 626**, 1996.g., 1.8, benzīns, TA līdz 05.2020.; ziemas riepas. Tālr. 29361718.

Pārdod **Opel Vectra**, 1999.g., 1.6, jauna TA. Tālr. 22418888.

Abonēji Vaduguni?!

Veiksmes prognoze

23.jūlijs. Neatkarīgi no tā, kur tu šodien strādāsi vai atpūtiesies – jaunceltnē, tīrumā, pļavā, mežā, pie upes vai jūras, atceries, ka jāsargā galva gan no saules, gan no kādas viltīgas siekstas upes dibenā, gan no kāda krītoša koka vai ķieģeļa un pat no datora. No migrēnas, ja tā uznāks, izvairīties laikam neizdosies. Taču mazināt sāpes, iespējams, varēsi ar kontrastdušas palīdzību. Šodien, tāpat kā vakar, labāk saskatīt balķi savā, nevis skabargu cita aci. Tāpēc, pirms kritizēt sievu (vīru), bērnu, kolēģi, kaimiņu vai radnieku, paskaties pats (-i) uz sevi! Tiem, kuri būs paškritiski, būs izdevusies un laba diena. Lai veicas!

24.jūlijs. Dumpīgajā trešdienā būs grūti atzīt savas kļūdas un savaldīt dusmas. Un kas šādos brīžos vislabāk palīdz? Pareizi! Sports vai darbs. Izgāz savu agresiju uz boksa maisu, nevis sievu vai priekšnieku. Vai skrien maratonu apkārt Balvu ezeram, vai kā dziesmā "Div' pļaviņas es nopļāvu...". Tikai nopietnākos darbus pacenties pabeigt līdz plkst. 17.48, kamēr palīgā nav atnācis Čika kungs. Un tu jau zini, ka strādāt tam nepatīk un viņš izdarīs visu, lai pļaviņas paliktu nenopļautas vai siens netiktu sapresēts, vai raksts netiktu uzrakstīts utt. Čika kungs var uzsūtīt pamatīgu negaisu vai citas dabas stihijas, vai radīt elektropadeves traucējumus, vai problēmas ar tehniku (tpu, tpu, nu cerēsim, ka tik traki nebūs).

25.jūlijs. Prātīga ceturtdiena prātīgiem cilvēkiem, kad, neskatoties uz dižčika periodu (vēl līdz 31.07.), var paveikties nopirkt kādu labu mantu (ne dārgāku par 50 eiro), pirms šoppinga labi izsverot visus par un pret. Ja rados vai draugos ir kāda Annīņa, tad par saprātīgu cenu var izdoties nopirkt viņai jauku dāvanīņu ritdienas svētkos. Šodienas un ritdienas vārīgās vietas būs LOR orgāni, tāpēc sargājiet šodien tos gan no ūdens, gan caurvējiem, gan no pilsētiņas vai ciemata kļacām.

Pareģe Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Indekss 3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKĪNU KONTS

A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T.64522126
Z.LOGINA, LZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

ŽURNĀLISTI
-
26555382

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
D.VIĻČUKS
Iespīests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001